Пралетарыі ўсіх краёў, злучайцеся!

КОШТ НУМАРУ 4 кап.

Савецкая Беларусь

Орган Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту Саветаў БССР.

АДРЭС РЭДАКЦЫІ: МЕНСК, рог вуліц Ленінскай і Карла Маркса (2-гі Дом Саветаў).

ТЭЛЕФОНЫ: Рэдакцыі—№ 478. Рэдактара—№ 769.

Матар'ял прымаецца—з 9-ï да 3½ гадз.

Нявыкарыстаныя рукапісы назад аўтарам не варачаюцца.

КАНТОРА: Менск, рог вуліц Ленінскай і Карла Маркса. Тэлефон № 244. (2-гі Дом Саветаў).

ПАДПІСНАЯ ПЛАТА: На 1 месяц — 70 к. 3 » 2 р. — к. 6 » 4 р. — к. 1 год 7 р. — к. Зьмена адрасу: іншагародніх—20 к. мясцовых —10 к.

ПЛАТА ЗА АБВЕСТКІ: За радок нонпарэлі пасьля тэксту — р. 50 к. За радок нонпарэлі пасярод тэксту 1 р. — к. За радок нонпарэлі перад тэкстам 1 р. 50 к. Сьпешныя на 50 проц. даражэй. Звыш тарыфу бярэцца 10 проц. налогу.

ПЛАТА ЗА ПУБЛІКАЦЫІ: За 1 дакумант .35 кап. За кожны дадатковы .15. Беспрацоўн. і чырвонаармейцы за дакумант .15. За кожны дадатковы .5. Публікацыі ЗАГС'а—3 руб.

ПАДПІСКА ПРЫМАЕЦЦА ў канторы газэты, ва ўсіх аддзяленьнях Беларускага Дзяржаўнага Выдавецтва і ва ўсіх пашт.-тэл. канторах.

АБВЕСТКІ ПРЫМАЮЦЦА канторай газэты: Менск, рог Ленінскай і Карла Маркса (2-гі дом Саветаў).

8-мы ГОД ВЫДАНЬНЯ. ШТОДЗЁННАЯ ГАЗЭТА. № 152 (2044) Пятніца, 8-га ліпеня 1927 г.

11 ЛІПЕНЯ А 7 ГАДЗІНЕ ЎВЕЧАРЫ Ў ЗАЛІ ПАСЯДЖЭНЬНЯЎ ГАРСАВЕТУ (ПЛЯЦ ВОЛІ № 4, 3 ПАВЕРХ)

АДБУДЗЕЦЦА

УРАЧЫСТАЕ ПАСЯДЖЭНЬНЕ ПЛЕНУМУ МЕНГАРСАВЕТУ

З УДЗЕЛАМ

членаў ЦК, АК КПБ, ЦКК і А К, ЦВК, СНК, ЦСПСБ, ЦК, АК ЛКСМБ

і прадстаўнікоў вайсковых часьцей,

прысьвечанае 7-мігодзьдзю вызваленьня Беларусі ад белапалякаў і 4-хгодзьдзю існаваньня Саюзу Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік.

ДАКЛАД ТАВ. КНОРЫНА НА ТЭМУ «7 ГОД САВЕЦКАЙ БЕЛАРУСІ».

Нам. Старшыні РАБІНОВІЧ.

Кіраўнік спраў ТАРАСІК.

НА ПЕРАВАЛЕ.

[illegible]

ФЫНЬ-ЮЙ-СЯН РЫХТУЕ НАСТУП НА УХАН.

УЛЬТЫМАТУМ ФЫНЬ-ЮЙ-СЯНА.

ШАНХАЙ, 6-VII. «Сін-Вень-Бао» паведамляе, што Фынь-Юй-Сян паслаў Тан-Шэн-Чы ультыматум, у якім патрабуе роспуску ўханскага ўраду, пагражаючы ў іншым выпадку агульным наступам на Ўхан.

ЧЭН-ЕН-ЛЕН ПАКАРАНЫ СЬМЕРЦЮ БЯЗ СУДА.

ШАНХАЙ, 6-VII. Ангельскія газэты паведамляюць такія падрабязнасьці аб арышце Чэн-Ен-Лена, сына генэральнага сэкратара кітайскай камуністычнай партыі Чэн-Ду-Сю. Чэн-Ен-Лен быў арыштаваны нарадам салдат, якім кіраваў генэрал Ян-Ху, атрымаўшы за гэта ўдзячнасьць ад старшыні палітычнай рады нанкінскага ўраду Ву-Цзу-Хуэя. У лісьце на імя Чан-Ху Ву-Цзу-Хуэй заяўляе: «Пакараньне сьмерцю Чэна бясспрэчна ўнясе перапуд у шэрагі камуністаў і спыніць іх працу».

Некаторыя газэты паведамляюць, што Чэн-Ен-Лен пакараны сьмерцю бяз суду на падставе допыту, учыненага Ян-Ху. Іншыя газэты зацьвярджаюць, што Чэн-Ен-Лен быў аддадзен вайсковаму суду пад старшынством Тэн-Чуна, які стаіць на чале мясцовай палітычнай рады.

НА ФРАНТОХ КІТАЮ.

ЛЁНДАН, 6-VII. Чэмбэрлен заявіў у парляманце, што згодна атрыманых даведак Ен-Сі-Чан, вайсковы губэрнатар Шансі, кінуў шостую дывізію на ўсход ад Тай-Юань-Фу, як відаць, каб стварыць погрозу для Чжан-Цзо-Ліна.

Сун-Чуан-Фан, галоўная маса якога згуртавана ўздоўж шандуньскай чыгункі, рушыў 20000 чал. на Енчжоу, на Цянь-Цьзінь пукоўскай чыгункі.

Расейскі панцырны поезд (белагвардзейскі), які вышаў з Енчжоу 30 чэрвеня, адбіў у паўднёўцаў Лінчэн.

Войска Чжан-Цзо-Ліна пасоўваецца ўздоўж Пекін-Ханькоўскай чыгункі і перайшло рэчку Жоўтую. Між Чэнжоу і Лёянам чыгунка, водлуг чутак, перарэзана.

Фынь-Юй-Сян адступіў да Лёяну.

ЧЭМБЭРЛЕН ДАКАЗВАЕ СВАЮ „НЯПІСЬМЕННАСЬЦЬ" У АДНОСІНАХ ДА СССР.

„ПАЛІТЫКА АНГЛІІ САМАЯ „СУМЛЕННАЯ".

АДКАЗ ЧЭМБЭРЛЕНА НА ЗАПЫТАНЬНІ Ў ПАЛАЦЕ ВОБШЧЫН.

ЛЁНДАН, 6-VII. У адказе на шэраг запытаньняў у палаце вобшчын, Чэмбэрлен заявіў, што па прапанове прадстаўнікоў некаторых урадаў на нарадзе 6-ці дзяржаў у часе сэсіі Лігі Нацый, ён даў растлумачэньне аб прычынах, якія прымусілі Англію парваць дыплёматычныя ўзносіны з СССР. Гэта растлумачэньне адпавядала заяве, якая была зроблена ім у свой час у палаце вобшчын. Некаторыя з прысутных на нарадзе міністраў з свайго боку далі тлумачэньне аб палітыцы сваіх ураду. Водлуг слоў Чэмбэрлена ніякіх прапаноў аб скліку агульнай канфэрэнцыі з удзелам СССР, ці аб якім-небудзь супольным выступленьні, якое закранала-б СССР, зроблена ня было. У розных краёх варункі розныя і кожны ўрад павінен праводзіць палітыку, якая найбольш адпавядае яго ўласным інтарэсам.

Адказваючы на дадатковыя запытаньні, Чэмбэрлен заявіў, што ніякіх пытаньняў наконт СССР рада Лігі не абмяркоўвала. У гутарцы міністраў удзельнічалі прадстаўнікі Францыі, Нямеччыны, Італіі, Бэльгіі, Японіі і Англіі. Гутарка была наладжана ім (Чэмбэрленам), згодна патрабаваньня іншых дзяржаў.

Вэджвуд (рабочая партыя) запытаў, ці выкарыстаў Чэмбэрлен гэту магчымасьць каб зьнішчыць у іншых нацый уяўленьні, нібыта Англія спрабуе стварыць нейкі блёк. Чэмбэрлен адказаў: «Я ня лічыў патрэбным пераконваць прадстаўнікоў іншых дзяржаў у тым, чаго яны самі ня думалі. Я толькі пацьвердзіў іх правільную думку аб тым, што мы ніякіх спроб падобнага роду на робім».

Тэйлёр (рабочая партыя) запытаў, ці правільна, што Чэмбэрлен рабіў прадстаўленьне дэлегату Нямеччыны, даўшы яму зразумець, што ў тым выпадку, калі нямецкі ўрад адмовіцца надалей ад гарантаваньня крэдытаў расейска-нямецкім гандлёвым арганізацыям, магчыма будзе задаволіць нямецкае патрабаваньне наконт Рэйнскае вобласьці. Чэмбэрлен адказаў, што ў гэтым няма ні слова праўды.

У панскай Польшчы.

УЗРОСТ ДАРАГОЎЛІ Ў ВАРШАВЕ.

Камісія для ўстанаўленьня зьмен коштаў утрыманьня, сьцьвердзіла на пасяджэньні 4 ліпеня 1927 г., што кошты ўтрыманьня ад 16 да 30 чэрвеня 1927 г. у параўнаньні з часам ад 16 да 31 мая 1927 г. узрасьлі на 0,4 проц.

ЧЫГУНАЧНАЯ КАТАСТРОФА.

4 ліпеня г. г. на ст. Галкувэк на лініі Колушкі—Лёдзь таварны поезд, уваходзячы на станцыю, ударыў у бок у блізка стаячы побач на суседняй лініі другі таварны поезд, у выніку чаго абодвы паравозы скінуліся з рэек, пацягнуўшы за сабою 6 нагружаных вагонаў.

ЯШЧЭ КАТАСТРОФА.

4 ліпеня на ст. Гаўдукі зышоў з рэек на стрэлцы цягнік і бранкард таварнага цягніку.

Выпадкаў з людзьмі ня было.

АЎТАМАБІЛЬНАЯ КАТАСТРОФА.

3 ліпеня на дарозе з Кальвары да Мысьленіц аўтамабіль, які вёз чатырох пасажыраў, абмінаючы перапоўнены пасажырамі аўтобус, зачапіўся за яго, у выніку чаго ўсе, хто ехаў у аўтамабілі былі з вялікаю сілаю выкінуты на ўтрамбаваную дарогу. Шофэр быў адразу забіты і пасажыры цяжка паранены.

„Міратворцы" ня могуць пагадзіцца.

КАНФЭРЭНЦЫЯ ПЕРАЖЫВАЕ КРЫЗІС.

БЭРЛІН, 6-VII. У афіцыйных паведамленьнях з Жэнэвы зазначаецца, што канфэрэнцыя па марскім разброеньні перажывае крызіс. Глыбокія разыходжаньні, якія выкрыліся яшчэ ў першы дзень канфэрэнцыі, зьгладзіліся ў выніку перамоў толькі ў нямногіх пунктах.

ПАРЫЖ, 6-VII. Водлуг вестак агэнцтва Гавас, згода аб падводных лодках, дасягнутая на канфэрэнцыі 3-х дзяржаў, не закранае галоўнага пытаньня наконт агульнага тоннажу гэтай групы суднаў і ўстанаўленьня стандартных тыпаў падводных лодак. Згода аб крэйсэрох таксама не дасягнута.

БЭРЛІН, 6-VII. Камісія па мандатных справах ухваліла канчатковую пастанову, згодна якой у склад камісіі назначаецца прадстаўнік Нямеччыны. Большасьць сяброў камісіі ўстрымалася ад галасаваньня.

Забастовачны рух.

ЗАБАСТОЎКА БРЭТОНСКІХ МАРАКОЎ ПРАДАЎЖАЕЦЦА.

ПАРЫЖ, 6-VII. Забастоўка брэтонскіх маракоў ня спыняецца. Міністр працы Тард'е заявіў у палаце, што ў сучаснай стадыі канфлікту, ўрад не мае магчымасьці дапамагчы бастуючым. Унітарная канфэдэрацыя працы паведамляе, што забастовачны камітэт агаласіў пункты для разьмеркаваньня харчу.

НАПЯРЭДАДНІ ЗАБАСТОЎКІ ДРУКАРОЎ.

У Варшаве рыхтуецца забастоўка друкароў, якія высоўваюць эканамічныя патрабаваньні.

ЗАБАСТОЎКА Ў КАВЯРНЯХ.

У Львове выбухнула забастоўка работнікаў кавярань, яны дамагаюцца 25 проц. падвышкі заробку.

У Заходняй Беларусі.

ЧЫГУНАЧНАЯ КАТАСТРОФА.

3 ліпеня на станцыі Масты, віл. дырэкцыі чыгунак, таварны поезд наехаў на асабовы, які стаяў на станцыі. Цягнікі абодвых паяздоў пашкоджаны. Выпадкаў з людзьмі ня было.

ВЫБУХ ГРАНАТЫ.

Каля вёскі Мергажцы, Бранскай вол., 2 хлапцы пасьвілі быдла і знайшлі гранату, якую паспрабавалі разабраць.

Падчас разбору граната выбухнула, параніўшы Запольскага В. 14 гадоў, у ногі.

Паранены доўгі час ляжаў бяз помачы, дзеля чаго ў часе перавозу да шпіталя памёр у дарозе.

ВЫНІКІ ВЫБАРАЎ У ВІЛЬНІ.

Выбары ў віленскую раду зацьверджаны Мін. Унутраных Спраў. 18 ліпеня адбудуцца выбары старшыні, віцэ-старшынь, лаўнікаў, а 1 жніўня —першае пасяджэньне Віл. рады.

Ушанаваньне юбілею Клары Цэткін.

БЭРЛІН, 6-VII. Учора ў памяшканьні палацу спорту адбыўся вялікі мітынг для ўшанаваньня Клары Цэткін. У мітынгу брала ўдзел 15000 чал. рабочых, у тым ліку шмат жанчын. Прамоўцы спыняліся на значэньні рэвалюцыйнай дзейнасьці Клары Цэткін і заклікалі рабочую клясу ісьці па яе шляху. Сход аднагалосна ўхваліў паслаць прывітальныя тэлеграмы Цэткін.

Крыжом і мячом.

1-3 ліпеня гэтага году ў Вільні адбыліся ўрачыстасьці «каранацыі» абраза Вострабрамскай божай маткі. [illegible]

Напрыклад, віленская газэта «S'owo» № 148, ад 3 ліпеня, [illegible]

Яны памятаюць, як сучасная Польшча выкінула літоўскую гімназію ў Вільні з патрэбнага ёй будынку проста на брук, зачыняла літоўскія школы, не дазваляла зьездаў літоўскіх вучыцеляў, зачыняла літоўскія газэты, выдумляла, што літоўцы падчас так званых «зялёных сьвят» рыхтуюцца самавольна перайсьці пад відам рэлігійных працэсій праз літоўска-польскую граніцу і завалодаць Вільняй.

І пасьля ўсяго гэтага неспадзяваная міласьць! Дзяржаўныя граніцы ня існуюць! Літва можа ісьці ў Польшчу! Божая матка іх злучае ў адзін статак... але з патрэбным лікам польскіх пастухоў, якія будуць пасьвіць статак і прывучаць заблудзіўшых літоўскіх авечак да польскіх хлявоў. Так паны польскія клерыкалы і пан Пілсудзкі ўяўляюць сабе фэдэрацыю з Літвою пад каронай Вострабрамскай божай маткі.

Ні літоўскі ўрад, ні літоўскае грамадзянства і на гэты раз ня выявілі ніякай ахвоты зловіцца на закінуты кручок. Літоўскія набожныя клерыкалы, якія лічаць Вострабрамскі образ сваёй нацыянальнай і дзяржаўнай сьвятыняй, уцямілі сабе, куды можа завесьці іх польскае дыплёматычнае махлярства на рэлігійным грунце. Літоўскі ўрад пратэставаў перад рымскім папай проці каранацыі польскімі акупантамі Вострабрамскага образу божай маткі, бо ён лічыць, што Вільня, былая сталіца Вялікага Княства Літоўскага, павінна належаць да Літвы. Таксама і Вострабрамскі образ, па яго думцы, зьяўляецца выключна літоўскай нацыянальнай сьвятыняй.

Польшчы, такім чынам, неўдалося і на гэты раз перахітраваць Літву нават пры помачы «сьвятога» Вострабрамскага образу.

Супроць «каранацыі» Вострабрамскага образу выступіў і яшчэ адзін «урад», які ня мае, праўда, падуладнай яму тэрыторыі. Гэта—«урад» белай Беларусі, які складаецца з аднэй асобы пана Крычэўскага ў Празе Чэскай. Ён таксама пратэставаў перад рымскім папам проці каранацыі Вострабрамскага образу польскімі акупантамі.

Ня будзем тут спыняцца на гэтым трагі-камічным выступленьні палітычнага «курылкі», як ня меючым пад сабою рэальных падстаў.

Як бы там ні было, справа «каранацыі» мае сваё ня толькі рэлігійнае значэньне, а і палітычнае. Нават больш—яна мае выключна палітычнае значэньне. Пад выглядам рэлігійнай маніфэстацыі адбыўся яшчэ адзін ўступ (introduction) да палітычнай уверцюры на тэму: «Літва і Беларусь под Польшчу!»

Нясьвіская нарада, на якой пан Пілсудзкі «братаўся» з крэсавымі польскімі магнатамі і выказваў ім свае фашыстаўска-фэдэрацыйныя думкі; падтрыманьне розных варожых да нас няпольскіх арганізацый — пятлюраўцаў, паўлюкевічаўцаў і расейскіх белагвардзейцаў; шчыльны кантакт і з алежнасьць польскай палітыкі ад Англіі і Францыі; ваенны саюз з Румыніяй і шмат чаго іншага,—яскрава сьведчаць аб тым, да чаго ідзе польская палітыка de facto.

Сучасныя кіруючыя польскія сфэры на чале з Пілсудзкім заўсёды лічылі і лічаць, што Польшча павінна трымацца данай палітыкі адносна сваіх галоўных суседзяў: немцаў і нас. Да немцаў—палітыка абароны (дэфэнзывы), а да нас—палітыка нападу (аффэнзывы). Пілсудзкі лічыць, што немцаў палякам ня зьесьці, а беларусаў, літоўцаў і ўкраінцаў можа і ўдасца, бо сярод іх раскіданы польскія абшарнікі і групкі польскіх пасёлкаў...

Каб ня было рызыкоўна, дык пан Пілсудзкі адразу паспрабаваў-бы аружнай сілай захапіць і Літву і Беларусь і Украіну і «сфэдэраваць» іх з Польшчай. Але, ня глядзячы на тое, што для такой авантуры цяпер ёсьць больш шансаў, бо яе падтрымала-б і Англія, а можа і яшчэ хто, Пілсудзкі не адважваецца на такі рашучы крок. Ён толькі энэргічна гатуецца да яго і робіць усё, каб падгатаваць публічную апінію ў сэнсе неабходнасьці і патрэбнасьці вайны.

— «Не адразу Кракаў збудован» — кажуць палякі. Навучаны горкім вопытам, Пілсудзкі не сьпяшаецца цяпер, але і ня можа ў той самы час схаваць сваіх даўных «фэдэрацыйных» плянаў, якія, з прычыны няпрыхільнасьці да іх боку літоўцаў, беларусаў і украінцаў, ён хоча зьдзейсьніць пры помачы аружнай сілы.

Няхай стараецца! Няхай выкарыстоўвае ўсе дапаможныя сродкі, каб знайсьці сабе больш саюзьнікаў. Няхай для свайго крыжовага паходу на нас ён выкарыстоўвае і рэлігію. Здаецца, што гэты былы сацыяліст гатоў цяпер ісьці на вайну з мячом у аднэй руцэ і з крыжам у другой. Вітаем яго думку! Бо мы перакананы ў яе поўнай фантастычнасьці і нават вар'яцтве.

Як літоўскія, так і заходня-беларускія і заходня-ўкраінскія сяляне і рабочыя не дапамогуць Польшчы Пілсудзкага ў яго барацьбе з намі. Ніколі!.

Ім цяпер ужо добра вядома, што такое сучасная Польшча і што такое пілсудчына.

Стогны і цярпеньні нашых заходніх братоў, якія вось ужо сем гадоў, як «сфэдэраваны» з Польшчай, найлепш сьведчаць, на чыім баку яны будуць.

«З мячом і праўдай!»—вось наш адказ на лёзунг: «З мячом і крыжом».

11 ліпеня мы будзем сьвяткаваць сёмыя ўгодкі вызваленьня Беларусі з пад белапольскай акупацыі.

Будзем-жа асабліва памятаць, што сучасная Польшча ізноў выяўляе імкненьні ўзнавіць свой стары плян захвату нашых тэрыторый.

Будзем гатовы даць адпор!

М. К.

Цьвёрды барацьбіт за камунізм, будзе прыкладам для нас.

(З прамовы тав. Бухарына на ўрачыстым пасяджэньні, прысьвечаным юбілею Клары Цэткін).

МАСКВА. У прамове на ўрачыстым пасяджэньні з прычыны юбілею Клары Цэткін, 5-га ліпеня тав. Бухарын сказаў: «Зараз, таварышы, калі мы ўступаем у новую паласу нашае барацьбы, зараз асабліва карысна аглянуцца на той вопыт і прыклад, які дае жыцьцё і праца Клары Цэткін. Ізноў чорныя хмары насоўваюцца на наш край. Зразумела, мы не павінны пужацца і гукаць: «воўк», калі яго яшчэ няма. Але мы павінны выразна і цьвяроза бачыць, што імпэрыялістычныя ворагі з усіх бакоў рыхтуюць нам абкружэньне, з усіх бакоў падрыхтоўваюць атаку на нас, што нашы ворагі выкарыстаюць «кожную вяроўку» у сваёй контр-рэвалюцыйнай гаспадарцы, сыстэматычна, прадумана з дню ў дзень праводзяць працу, каб сарваць наша будаўніцтва.

Мы павінны ўжываць у зьвязку з гэтым свае захады. Таварышы, у момант, калі мы ўступаем у такую паласу, жыцьцё Клары Цэткін робіцца для нас асабліва навучальным. Гэта зусім не пахвала нашаму правадыру гэта—мэтад вашага ўласнага саманавучаньня.

Клара Цэткін усе свае жыцьцё правяла ў барацьбе, ніколі ня спушчаючы сьцягу, ніколі не рабіўшы недапусьцімых уступак сваім ворагам; яна заўсёды была ў ліку першых і адважнейшых і,—мы ў гэтым упэўнены,—панясе да канца той сьцяг, які яна трымае ў сваіх руках.

Гледзячы на прыклад гэтага багатага жыцьця на парозе новай паласы, у якую мы ўступаем, мы, таварышы, павінны яшчэ і яшчэ раз успомніць кожны для сабе і кожны для іншага асноўны завет—быць на сваім месцы. Магчыма, што вельмі хутка, гісторыя паставіць перад намі рубам пытаньне аб рашаючай бойцы з капіталістычным сьветам. У гэтай бойцы будзе вырашацца пытаньне: быць у Эўропе гаспадаром капіталу ці быць у Эўропе гаспадаром нам, рабочай клясе, рабочым і работніцам.

Ніводная эўрапейская капіталістычная дзяржава ня можа зараз весьці проці нас вайну, не ўцягваючы ў гэту вайну сваіх суседзяў, сваіх саюзьнікаў, сваіх паслугачоў, сваіх лёкаяў, сваіх падняволеных. Калі-б нас уцягнулі ў вайну, якой мы ня хочам, бо мы да апошняга будзем змагацца за спакой, дык мы, інтэрнацыянальныя рэвалюцыянэры, мы, камуністы, мы прадстаўнікі рабочых і работніц, мы павялі-б гэтую вайну так, каб узьняць на ногі, мабілізаваць кожнага рабочага і кожную работніцу, кожнага ў кім б'ецца сумленнае пралетарскае сэрца. А гэта азначае, што эўрапейская вайна няўхільна выклiча эўрапейскую рэвалюцыю, пераможную эўрапейскую рэвалюцыю. (Гучныя воплескі, грае аркестр). Вось чаму, таварышы, сёньня, калі мы сьвяткуем юбілей Клары Цэткін, мы павінны сказаць, што ў надыходзячых цяжкасьцях мы будзем ісьці за ёю, мы будзем варты яе ў гэраізьме і цьвёрдасьці, у ўпартасьці, у загартаваньні, у вернасьці. Калі ўсе ў нашых шэрагах будуць такімі адважнымі, такімі стойкімі, такімі вернымі справе нашае рэвалюцыі,—дык нас ніхто не пераможа. (Гучныя воплескі, авацыі, усе ўстаюць, грае Інтэрнацыянал»).

АСТРОГ—ЦІ ДОМ ДЛЯ СПАТКАНЬНЯЎ?

МАСКВА. У «Правде» надрукавана паведамленьне пад загалоўкам «Астрог ці дом для спатканьняў?». Рабоча-сялянская грамадзкасьць СССР выказала сваё глыбокае абурэньне з прычыны мяккага прысуду польскага суду над забойцаю т. Войкава, белагвардзейцам Каврдам.

Але гэтаю мяккасьцю на судзе справа ня скончылася. Польскі ўрад спрыяе таму, што контр-рэвалюцыйны забойца засноўвае кантакт з іншымі белагвардзейцамі. Водлуг апошніх вестак, польскі ўрад дазволіў Каврдзе зрабіць з астрогу прыёмны пакой для прадстаўнікоў белагвардзейскае эміграцыі. Так, да Каврды наведалася ўдава Арцыбашава, які пакінуў перад сьмерцю «палітычны тэстамэнт», дзе ён выказвае вострую ненавісьць да СССР і заклікае ўсіх актыўна змагацца проці саветаў, дзе ён заяўляе, што манархічная ўлада лепш за савецкую.

У Каврды быў старшыня «рускага свюзу» Сямёнаў, да яго наведаўся таксама вядомы манархіст Полаўцаў; да яго дапушчаюць белагвардзейцаў, якія жывуць у Польшчы і прыяжджаюць з іншых краёў. Контр-рэвалюцыйны забойца абярнуўся ў гэроя; астрог ператварылі для яго ў месца спатканьняў з падбухторшчыкамі да іншых забойстваў. Расейскія белагвардзейцы ўзьнялі галаву. Польскі ўрад дапамагае белагвардзейцам. Нягоднік Каврда ператвараецца ў нацыянальнага «гэроя».

Так выказвае Польшча свае «добрасуседзкія адносіны» да СССР.

У САЮЗНЫХ РЭСПУБЛІКАХ.

СПРЫЯЮЧЫЯ ВЫНІКІ САВЕЦКА-ТУРЭЦКАГА ЎГАВОРУ.

ЛЕНІНГРАД, 6-VII. Прадстаўнік буйных Канстантынопальскіх фірмаў Мільтыадыс, які прыехаў у Ленінград, паведаміў, што ў зьвязку з утварэньнем Савецка-Турэцкага ўгавору ў Канстантынопалі чакаецца ўмацаваньне гандлёвай сувязі з Ленінградам. Зараз ужо зроблены першыя заказы ленінградзкаму пяньковаму трэсту і інш. арганізацыям на палатно і інш. З Канстантынопалю паслана для Ленінградзкай тытунёвай фабрыкі першая з часу сусьветнай вайны буйная партыя турэцкага тытуню.

ПЛЕНУМ ВСНГ РСФСР.

МАСКВА. Адчыніўся другі пленум ВСНГ РСФСР. Ва ўступным слове Лобаў заявіў, што пытаньні, якія стаяць на чарзе дню—пяцігодка прамысловасьці РСФСР, кантрольныя лічбы на 1926-27 г., зьніжэньне сабекошту,—павінны абмяркоўвацца з пункту гледжаньня падрыхтоўкі да адпору нападу на нас імпэрыялістаў. На капітальнае будаўніцтва за 5 гадоў будзе затрачана 1.267.000.000 руб.

БУЙНЫЯ ВЫЙГРЫШЫ ПЕРШАЙ ПАЗЫКІ.

АДЭСА, 6-VII. Сёньня зранку на тыражы выйгрышаў першай пазыкі распачат розыгрыш буйных выйгрышаў. Выйгрышы ў 5.000 руб. прыпалі на аблігацыі №№ 1.333.504 сэр. 0,1; 772.187 сэр. 0,9; 215.552 сэр. 0,9; 1.713.030 сэр. 0,7, 337.838 сэр. 0,3; 1.472.910 сэр. 0,1, 1.596.522 сэр. 0,1; 1.302.663 сэр. 0,2, 859.055 0,9; 1.463.291 сэр. 0,8. Выйгрышы ў 10 тыс. руб. прыпалі на аблігацыі №№ 1.107.126 сэр. 0,4; 553.475 сэр. 10; 1.273.981 сэр. 0,1; 1.614.830 сэр 0,9; 74.652 сэр. 0,2. Выйгрышы ў 25.000 руб. прыпалі на №№ 1.239.424 сэр. 7 і 1.194.399 сэр. 4. Выйгрыш у 50.000 руб. прыпаў на аблігацыю № 1.246.744 сэр. 3 Выйгрыш у 100.000 руб. прыпаў на аблігацыю № 1.287,453 сэр. 8.

Наш гандаль з Эгіптам.

АДЭСА, 6-VII. З Блізка-ўсходняга рэйсу вярнуўся параход «Чычэрын», які прывёз з Александрыйску 75000 пуд. баваўны і партыю каніфолі з Пірэю. Капітан параходу паведаміў, што кампанія эгіпецкіх гандлёва-прамысловых колаў проці перашкоды ангельскай адміністрацыі да нармальнага разьвіцьця гандлёвай сувязі з СССР дала некаторыя вынікі. Паліцэйская варта параходу была зьменшана і значна паслаблена.

Пахаваньне урны з прахам Мак-Мануса.

МАСКВА. 6 ліпеня на Чырвоным пляцу ў прысутнасьці шматлікай дэлегацыі маскоўскіх фабрык і ўстаноў адбылося пахаваньне урны з прахам сябра Выканкому Камінтэрну і ЦК ангельскай кампартыі Мак-Мануса. Выступіўшыя на жалобным мітынгу Шмэраль, Бубноў, Саўдар (кампартыя Індыі), Катаяма, Іенг (ангельская кампартыя) і Бухарын, ахарактарызавалі нябожчыка, як рэвалюцыйнага барацьбіта проці вайны і імпэрыялізму.

Пасьля прамоў, урна з прахам Мак-Мануса, была замуравана ў Крамлёўскую сьцяну, побач з прахам амэрыканскага камуніста Рутэнбэрга. У Крамлёўскую сьцяну ўмуравана дошка з надпісам на ангельскай і расейскай мовах: «Артур Мак-Манус 1899—1927». Патройны салют з вінтовак роты курсантаў ЦВК РСФСР скончыў жалобную цэрэмонію.

Лоўля шпіёнаў ў Дрэтуні.

(Ад уласнага карэспандэнта).

У лоўлі шпіёнаў у Дрэтуні ёсьць цікавая і важная рыса. Яны былі выкрыты недалёка лягэру фельчарам, ехаўшым на стрэльбішча. Заўважыўшы падазроных людзей, фэльчар не перапужаўся і не прасхаў міма, а паскакаў у полк паведаміць аб заўважаным. Высланыя конныя і пешыя чырвонаармейцы дапамаглі АДПУ хутка абкружыць шпіёнаў.

І фэльчар, і кожны з чырвонаармейцаў Дрэтуньскага лягэрнага збору паказалі ў гэтым выпадку поўнае разуменьне важнасьці пастаяннае баявое гатоўнасьці, поўнае разуменьне таго, што ў барацьбе са шпіёнажам, з бандытызмам—мы ўсе павінны актыўна дапамагаць органам ДПУ па меры нашых магчымасьцяў.

Абставіны абавязваюць усіх нас, усіх працоўных мас СССР, быць уважлівымі. Гэту ўважлівасьць мы павінны лічыць сваім рэвалюцыйным грамадзянскім абавязкам.

К. П.

Аб сканчэньні працы III пленуму ЦКК КП(б)Б.

6-га ліпеня закончыўся пленум ЦКК, заслухаўшы і абгаварыўшы справаздачу аб рабоце Віцебскай АКК. Справаздачу аб рабоце АКК зрабіў старшыня АКК тав. Дамброўскі. Садаклад па абсьледваньню работы АКК быў зроблен інструктарам ЦКК тав. Насюкевічам. Дакладчыкам было адзначана, што асноўнай работай АКК, за справаздачны пэрыяд, побач з партыйнай работай, было правядзеньне работы па барацьбе з бюракратызмам, вратэкцыянізмам, рацыяналізацыі савецкага апарату, правядзеньня рэжыму эканоміі, зьніжэньня розьнічных цэн. У гэтым напрамку была праведзена значная работа і маюцца поўныя вынікі ў працы.

Выступаючымі таварышамі адзначаліся дасягненьні і недахопы ў рабоце Віцебскай АКК і абмяняліся вопытам работы па ўсіх галінах работ АКК РСІ.

Пленум ЦКК адабрыў работу Віцебскай АКК і даў наказ аб узмацненьні пасобных галін работы, як аб падвядзеньні вынікаў работы па спрашчэньні савецкага апарату, па ажыўленьні работ вытворчых нарад, па паглыбленьні работы па зьніжэньні розьнічных цэн, па вывучэньні хворых зьявішч у арганізацыі і г. д.

Пленум зьвярнуў увагу ўсіх АКК на ўзмацненьне работы па захоўваньню адзінства ўнутры партыі, на барацьбу з апазіцыйнымі элементамі і г. д.

Пасьля абгаварэньня пытаньня аб папаўненьні складу Прэзыдыуму, Сэкратарыяту і Пленуму Парткалегіі ЦКК,—чарговы III пленум ЦКК быў зачынен.

Рэзалюцыі па дакладах будуць зьмяшчацца паступова на старонках газэт.

Ул. Шпакоўскі

Справы балканскія.

(Ад уласнага карэспандэнта).

Албана-югаслаўскі канфлікт, займаўшы ў працягу апошніх тыдняў усеагульную ўвагу, скасаваны. Гарачыя сэрбскія галовы вярнуліся ў Тырану, а паслу Ахмэда Зогу няма патрэбы больш непакоіцца ўпакоўкай чэмаданаў. Усё абышлося добра, і вялікія дзяржавы, пад чыім паціскам быў пагоджан інцыдэнт, могуць зарэгістраваць новую перамогу на фронце міру. Асабліва выяўляе радасьць з гэтае прычыны фашысцкі друк Італіі: глядзіце, вось людзі добрыя, якая мы цікамірлівая публіка—ня толькі не выкарысталі моманту, а наадварот, усё зрабілі, каб албана-сэрбскую пагрозу эўрапейскаму спакою са шляху добрасуседзкага сужыцьця народаў зьнішчыць.

Карыстаючыся момантам, мы яшчэ раз паспрабуем разабрацца ў балканскай блытаніне.

Гаварыць аб справах балканскіх—гэта зноў і зноў паўтараць перапеўтэмы, якая абрыдла ўсім, тэмы аб балканскіх непарадках і аб выніках іх для міру. Але не гаварыць нельга, бо гэта небясьпека, існуе і ня сёньня-заўтра, а ня заўтра, так пазаўтра, але няўхільна закончыцца новай сусьветнай катастрофай.

Балканскім антаганізмам, як нельга лепей, карыстаюцца краіны капіталістычнае Эўропы і нават Новага Сьвету. Яны сьпяшаюцца на Балканы з тымі міласьцямі, што называюцца эканамічным зьвызваленьнем слабага. Найбольшая старанпасьць у гэтым напрамку належыць, як вядома, фашысцкае Італіі. Эканамічнае, а разам з ім натуральнае і палітычнае прыгнечаньне албанскіх суседзяў палітыкі Рыму зрабілі сваёй бліжэйшай задачай. Маленькая, але прадажная Албанія зьяўляецца на гэтым шляху вельмі выгодным дапаможным сродкам. Албанскага «дзеяча» можна купіць у любы момант дню і ночы, абы толькі былі грошы. Для албанскага палітыка ня існуе ні бацькаўшчыны, ні меркаваньняў дзяржаўнае мэтазгоднасьці, ні сораму. Увесь кодэкс яго маральных і агульна-грамадзянскіх законаў складаецца выключна з матываў уласнае выгоды. Да гонару албанскага народу, трэба сказаць, што ён з свайго асяродку палітыкаў дзяржаве не дае. Гэтыя прадажныя дзяльцы набіраюцца выключна з шэрагаў абшарнікаў, кіруючых гэтай маленькай, мізэрнай краінай з нячуванай суровасьцю.

Албанскі парлямант, канстытуцыя, дэмакратычнасьць устаноў—ўсё гэта толькі міф. На справе ўсім кіруюць абшарнікі на правох уладарных князёў ад часу якога небудзь Івана Грознага. Дыктатура абшарнікаў у сваю чаргу інструктуецца і інсьпэктуецца італьянскай ваеннай місіяй, якая карыстаецца ў Албаніі правамі некаранованага манарха. Няхай сабе чытач увявіць малюнак, дзе пануе зьверства турэцкіх пашэй-абшарнікаў у аб'яднаньні з утончанасьцю «баявых» прынцыпаў эўрапейскіх генэралаў. Больш бязьлітаснага і суровага нічога ня можа быць. Тое, што пераносяць албанскі селянін, не пераносе больш ні адзін народ у сьвеце. Маральны і фізычны цяжар насельніцтва павялічваецца яшчэ поўнай палітычнай няпэўнасьцю. Сёньня яго гаспадары якшаюцца з італьянцамі, заўтра могуць прадавацца сэрбам, а пазаўтра лёгка спакусіцца чымі-небудзь зрэбраньнікамі.

Пры такім становішчы рэчаў Албанія будзе вечным ачагам сусьветнага пажару. Сусьветныя капіталісты сьпяць і мараць, як-бы хутчэй заняць пануючае становішча на бедных індустрыяй Балканах. А так як шляхі да гэтага вядуць праз подкуп Албаніі—вельмі выгадны для наступленьня выходнай базы, дык няма чаго дзівіцца, калі ў які-небудзь дзень стрэльбы міжнароднай буржуазеі пачнуць самі страляць.

Разважаючыя палітыкі з тых, што канчаткова ня страцілі свайго прадажнага капіталістычнага сумленьня, усё гэта добра бачаць, і робяць выгляд, як быццам стараюцца выратаваць становішча. Згодна іх думкі для выратаваньня становішча, у першую чаргу трэба нэйтралізаваць Албанію. Прадажную палоску на беразе Адрыятычнага мора, трэба надпарадкаваць Лізе Нацый і зрабіць з яе штосьці падобнае да інтэрнацыянальнага пасажу. Можа быць праблема нэйтралізацыі, ў гэтым выпадку, ня гэткая дрэнная рэч, як здаецца на першы погляд. У кожным разе хутчэй можна згадзіцца з думкаю аб албанскай нэйтралізацыі, чым з усеагульнай вайною.

Але дрэнна тое, што адных добрых намераў дыплёматаў мала. Апроч слоў, патрэбна і справа і ў першую чаргу згода непасрэдна зацікаўленых у гэтай перакройцы контр-агэнтаў, г. зн. Сэрбіі і Італіі. У якой меры пытаньне аб згодзе Белграду зьяўляецца пэўным, у такой самай меры яно зьяўляецца зусім безнадзейным становішчам у адносіне да Рыму. Перакаканаць Італію—край бясспэнсных мараў. Нэйтралізацыя Албаніі—гэта дамавіна яе эканамічнай і палітычнай экспансыі. Фашызму патрэбны рух, фанфары, эфэкты, суета—інакш ён загіне, пахаваўшы сябе пад паломкамі ім-жа зруйнаванага. Ці-ж можна пры гэткіх умовах схіліць Мусаліні да падпісаньня акту аб нэйтралізацыі.

Сусьветнай дыплёматыі трэба выбраць: ці якімі-б то ні было сродкамі прымусіць фашысцкую Італію прыняць удзел у справе міру,—ці новая сусьветная вайна.

Гэтак думаюць аднамысьнікі албанскай нэйтралізацыі. Аднак, па нашай думцы, справа «выратаваньня» ніў аднэй «нэйтралізацыі»: сабака капіталістычных супярэччаў зарыта глыбей.

Белград. Балканскі.

МАТАР'ЯЛЫ ДЛЯ ДАКЛАДЧЫКАЎ*).

7. Побач з адзінайчнай вайскова-грамадзянскай арганізацыяй у капіталістычных краінах існуюць [illegible]

[illegible]

Францыя ўхваліла новы вайсковы закон, згодна якога [illegible]

Капіталісты імкнуцца [illegible]

Наша задача—праз барацьбу за мір умацоўваць абароназдольнасьць краіны.

8. IV Усесаюзны Зьезд Саветаў, які закончыў сваю працу ўсяго 2 месяцы таму назад, [illegible]

9. Усё-ж, ня гледзячы на нашу мірную палітыку, [illegible]

[illegible]

Чырвоная армія да абароны краіны гатова. [illegible]

Осо-Авіяхім.

Таварыства Осо-Авіяхім утварылася з 2-х таварыстваў—ТДА і Авіяхім. Перад аб'яднаньнем Таварыствамі [illegible]

У сваім складзе Таварыства мае больш двух міліёнаў чалавек. Таварыствам вядзецца і зроблена вялікая праца.

Вайсковая падрыхтоўка працоўных.

Вайсковую працу Таварыства вядзе сярод розных катэгорый насельніцтва.

Гл. «СБ» № 151.

[illegible]

...абходныя для камандзіра, арганізатара і прапагандыста-актывіста таварыскія навыкі.

Мэдыцынскі, санітарны і вэтэрынарны склад, рыхтуючыся асабіста да працы ў часе вайны на фронце і ў тыле, павінен дапамагаць шырокім масам працоўных (асабліва жанчынам) усвоіць пытаньні вайсковай санітарыі, першапачатковых навыкаў па аказаньні дапамогі параненым і г. д.

Паветрана-хімічная абарона.

Дапамогу па выкананьні гэтай задачы ўзяло на сябе Осо-Авіяхім. Асноўным у працы па арганізацыі паветрана-хімічнай абароны зьяўляецца распаўсюджваньне сярод шырокіх мас насяленьня авіяхімічных ведаў і навучэньне іх супроцьгазавай справе. Дамагчыся таго, каб кожны рабочы і работніца, кожны селянін і сялянка ўмелі ўжываць супроцьгазы,—вось задача таварыства. Дзеля выкананьня яе арганізавана цэлая сетка, гэтак званых авіяхімкаманд па прадпрыемствах. Ня гледзячы на тое, што гэта праца толькі нядаўна распачата, таварыства мае ўжо каля 200 каманд, праз якія прапушчана звыш 6.000 чалавек. Але для таго, каб справу навучаньня шырокіх мас паставіць на належную вышыню, неабходна даць працоўным танны і добрай якасьці супроцьгаз, зрабіць яго даступным кожнаму. У гэтым напрамку, г. зн. у напрамку выпрацоўкі стандартызаванага масавага таннага супроцьгазу, таварыства таксама вядзе працу.

У паветрана-хімічнай абароне вельмі важным момантам зьяўляецца пытаньне пабудовы прадпрыемстваў, грамадзкіх памяшканьняў, кватэр, г. зн. пабудова газаўбежышч і г. д. Між тым, сярод нашых спэцыялістаў-будаўнікоў адсутнічае навык і веданьне справы паветрана-хімічнай абароны. А таму таварыства распачало перападрыхтоўку іх у гэтым напрамку.

Урэшце, стаіць яшчэ адно пытаньне ў зьвязку з паветрана-хімічнай абаронай—гэта падрыхтоўка мэдыцынскага складу ў галіне аказаньня мэддапамогі атручаным газамі. Наш мэдыцынскі пэрсанал (дактары, фэльчары і г. д.) менш усяго знаёмы з гэтай галіной працы. А таму ў сучасны момант, па ініцыятыве таварыства, праводзіцца дадатковая падрыхтоўка іх. Апроч таго, Осо-Авіяхім, сумесна з Расейскім Таварыствам Чырвонага Крыжу, распачало арганізацыю шырокага навучаньня працоўных жанчын справе аказаньня першай дапамогі пры газаатручаньні.

Чарговыя задачы.

Падрыхтоўка да «Тыдню абароны» і правядзеньне яго, павінна зьявіцца падагуленьнем працы таварыства, пачынаючы ад ЦС і канчуючы нізавой ячэйкай.

Усе задачы, якія зараз стаяць перад таварыствам, перад кожнай яго арганізацыяй, вызначаны досыць поўна ў пляне правядзеньня кампаніі—«Наш адказ Чэмбэрлену» і «Тыдню абароны».

Галоўнай з іх зьяўляецца:

1) Далейшае ўцягваньне ў таварыства новых сяброў.

2) Арганізацыя збору сродкаў у спэцыяльны фонд «Наш адказ Чэмбэрлену».

3) Упарадкаваньне пытаньня аб сяброўскіх узносах. Ліквідацыя запазычанасьці па іх.

4) Абхват усіх сяброў таварыства практычнай працай. Павялічэньне і палепшаньне працы розных гурткоў.

Узмацненьне існуючых і арганізацыя новых авіяхімкаманд.

5) Разгортваньне працы ў вёсцы.

6) Узмацненьне сувязі працоўных гораду і вёскі з Чырвонай арміяй.

7) Узмацненьне працы сярод жанчын.

8) Павялічэньне ліку падпісчыкаў на выданьні таварыства і арганізацыя сеткі карэспандэнтаў.

9) Палепшаньне пастаноўкі працы таварыства ў шэрагах Чырвонай арміі.

Гэта—галоўныя задачы. Яны не закранаваюць вельмі шмат задач, вынікаючых з мясцовых умоў працы тае ці іншае арганізацыі.

З энэргіяй, павялічанай у дзесяць разоў, усе члены таварыства павінны ўзяцца за іх выкананьне. У адказ на ўсе інтрыгі, на ўсе правакацыйная выпады і пагрозы па адрасу нашае сацыялістычнае дзяржавы, таварыства Осо-Авіяхім адкажа яшчэ большай аб'яднанасьцю і ўзмацненьнем працы па ўмацаваньні абароназдольнасьці Савецкага Саюзу і авіяцыйнага і хімічнага будаўніцтва. (Канец.)

ВЕСТКІ АДУСЮЛЬ.

— У Новарасейску распачалася пабудова магутнай электрастанцыі.

—На зьезьдзе водвікаў Паўночна-Каўкаскага ўзьбярэжжа Чорнага мора, згодна прапановы каманды буйнейшага савецкага цеплаходу «Эльбрус», узьнятага ў 1925 годзе з дну мора, ухвалена прасіць НКШ, перайменаваць „Эльбрус" у „Пётр Войкаў".

— У Севастопаль прыехала дэлегацыя заходніх камсамольцаў, у ліку якіх ёсьць камсамольцы Нямеччыны, Італіі, Баўгарыі і Фінляндыі. Дэлегацыя аглядзела марскі завод, была ў санаторыях і дамох адпачынку.

— У зьвязку з павялічанай сэйсмічнай дзейнасьцю ў Крыме фізычна-матэматычны Інстытут Акадэміі Навук, (Ленінград) наслаў шмат прыладаў ў Феадосію для пабудовы сэйсмічнае станцыі.

— 6-га ліпеня праз Фінляндыю у Нарвэгію выехала дэлегацыя саюзу хімікаў у складзе сябра прэзыдыуму ЦК Саюзу-Смалянскага і старшыні Ленінградзкага губаддзелу—Міхайлава. Дэлегацыя едзе па запросінах нарвэскага саюзу хімікаў на кангрэс, які распачнецца ў Осло 10-га ліпеня.

У САВЕЦКАЙ БЕЛАРУСІ.

С.-г. падатак.

Вучот аб'ектаў праходзіць з посьпехам.

(Бабруйшчына).

Перад правядзеньнем вучотнай кампаніі была праробленa значная падрыхтоўчая праца. Цэлы шэраг нарад даскаала распрацаваў новы закон аб падатку, а таксама задачы вучотнай кампаніі. Сялянству падрабязна растлумачана сутнасьць гэтай кампаніі. Газэта «Камуніст» гэтаму пытаньню ўдзяляла шмат увагі. Быў праведзен таксама шэраг сходаў беднаты, на якіх акрамя азнаямленьня з новым законам, абгаварваліся кандыдатуры ў вясковыя вучотныя камісіі. Па няпоўных данных праведзена 224 такіх сходаў.

Пры выбарах вучотных камісій наглядалася імкненьне заможнага насельніцтва правесьці сваіх кандыдатаў. Але, дзякуючы арганізаванасьці беднаты, у склад камісій ў большасьці прайшлі кандыдаты беднаты.

Папярэднія данныя правядзеньня вучоту ёсьць у нас па 625 паселеных пунктах раёну.

Гэтыя весткі гавораць нам аб наступных выніках вучоту. Ральлі выяўлена 91.484 дз. (павялічэньне на 4,5 проц.), сенажаці—43647 дз. (павялічэньне на 11,5 пр.), буйнай рагатай жывёлы—50.031 (памяншэньне на 8,3 пр.), коняў—24.925 (памяншэньне на 6,4 проц.), сьвіней—34.540 (павялічэньне на 21,9 пр.), незямляробчых прыбыткаў—785.816 р. (павялічэньне на 46,5 проц.).

Асабліва вялікі недавучот буйнай рагатай жывёлы і коняў. Праўда, гэты недавучот можна тлумачыць павышэньнем нормы ўзросту абкладаемай жывёлы, але тут і значная віна падае на с-с., якія часам не зьвярталі належнай ўвагі на праверку вучоту. Акрамя таго, ёсьць яшчэ шэраг надахватаў у галіне вучоту другіх аб'ектаў.

Нарада старшынь райвыканкомаў, адзначыўшы папярэднія вынікі вучотнай кампаніі, намеціла шэраг мерапрыёмстваў у далейшай вучотнай працы.

Да 15-20 ліпеня ўсе райвыканкомы і вучотныя камісіі павінны зрабіць агульную праверку выяўленьня ўтоеных аб'ектаў абкладаньня, асабліва жывёлы, у кожнай асобнай гаспадарцы.

На працу па праверцы вучоту трэба кінуць усе сілы райёнаў.

Правядзеньне гэтых мерапрыёмстваў, бязумоўна, дасьць магчымасьць з посьпехам скончыць вучотную кампанію.

А. Магідаў.

Вёска выходзіць на лепшы шлях.

(Мала-Стахаў, Барысаўскага райёну).

В. Мала-Стахаў невялікая вёска—у ёй 46 двароў, пераважна бядняцкая. Зямля, якая ёсьць не магла пракарміць вёску.

Пачалі сяляне шукаць іншага ратунку і знайшлі яго.

Побач з вёскай ля Бярэзіны ляжала вялікае балота, за асушку якога ўзялося мэліярацыйнае таварыства вёскі (у лік яго ўвайшлі ўсе гаспадары). За тры гады свайго існаваньня таварыства дабілася таго, што ўжо летась было засеяна на спробу паўдзесяціны вікавай мешанкі на балоце, а сёлета будзе засеена каля 4-х дзесяцін балотнай зямлі. Праведзена галоўная канава і стрэлка да яе. Усяго выцераблена сенажаці ад непраходнага хмызьняку больш 70 дзесяцін.

За паўтары вярсты ад вёскі знаходзіцца сель-гасп. тэхнікум; узімку настаўнікамі і студэнтамі быў у гэтай вёсцы праведзен досьлед па кармленьню сьвіньней, які яскрава паказаў, што селяніну трэба адрачыся ад простых сьвіньняў і заводзіць пародзістых кураосых сьвіньней (ангельскай пароды), бо яны шмат выгаднейшыя.

У выніку гэтага ўдачна праведзенага досьледу ў сялян зусім іначай скэптычных адносін да дасьледчай справы. І ўжо ў вясну, калі трэба было закласьці некалькі палявых досьледаў, сяляне з прыемнасьцю згаджаліся на ўсе ўмовы. Былі нават скаргі: «чаму гэты досьлед закладзен не ў мяне?»

Гэтай вясной амаль усе гаспадары вёскі паачышчалі насеньне (аўсу, ячменю, лёну). Шмат ёсьць гаспадароў, у якіх няма ні воднай палоскі, засеянай несартыраваным насеньнем. Купілі вясной сартыроўку, якая і працавала ўсю вясну. Нашло сабе спачуваньне з боку часткі сялян і пратручваньне насеньня.

Па ініцыятыве камсамольцаў сельгасп. тэхнікуму ў вясковых піанэраў закладзены градкі з рознымі гатункамі гароднiны, на якіх-бы піанэры прывучаліся да нагляду за расьлінамі і да самастойнай працы. Гэтыя градкі знаходзяць у піанэраў вялікую зацікаўленасьць.

Ёсьць яшчэ шмат больш дробных пачынаньняў у вёсцы—у першую чаргу ў камсамольцаў. Усе яны гавораць аб тым, што сялянства ўпарта шукае шляхоў палепшыць сваю гаспадарку.

Мікола Глух.

Рыхтуемся да „Тыдню Абароны".

(Ліст з Бабруйску).

Акруговы савет ТДА—Авіяхіму разгарнуў сталую падрыхтоўку да правядзеньня «Тыдню Абароны» як у горадзе, так і на вёсцы.

У гэты тыдзень мяркуецца правядзеньне шырокай кампаніі сярод жыхарства па растлумачэньню мэты і задач арганізацыі ТДА Авіяхім, па азнаямленьню насельніцтва з сучасным міжнародным становішчам.

У гэты тыдзень асаблівая ўвага будзе зьвернута на разгортваньне збораў на пабудову авія-базы «Наш адказ Чэмбэрлену».

Апрача таго, тыдзень абароны зьявіцца смотрам усіх вайсковых гурткоў, зьявіцца часам, калі вайсковыя арганізацыі пакажуць свае дасягненьні, у здабыцьці вайсковых ведаў.

З гэтаю мэтаю мясцовыя клюбы і хаты-чытальні разгортваюць у «Тыдзень Абароны» працу па вярбоўцы новых сяброў у ДТА Авіяхім, а таксама гурткі прымуць удзел у вайсковых сьвяткаваньнях, якія наладжваюцца ў гэты тыдзень. Так, 10 ліпеня у Бабруйску, Слуцку, Рагачове і Жлобіне арганізуюцца дэманстрацыі, прысьвечаныя абароне краіны. У гэтым сьвяткаваньні прымуць удзел усе вайсковыя гурткі і прафсаюзы, вайсковыя часткі і г. д.

Шэфскімі таварыствамі ў гэты-ж дзень арганізоўваюцца выезды ў вёскі для правядзеньня «Тыдню Абароны». Вялікая ўвага ў сэнсе правядзеньня тыдню, будзе аддадзена справе арганізацыі новых вайсковых гурткоў, ячэек ТДА Авіяхім, цiраў і г. д.

Тая падрыхтоўка, якая разгорнута да правядзеньня «Тыдню Абароны» гаворыць за тое, што «Тыдзень Абароны» паслужыць стымулам узмацненьня нашай вайсковай абароназдольнасьці, захопіць справай ваенізацыі шырокія колы працоўных.

А. Дамброўскі.

ВЕСТКІ З МЕСЦ.

Вучнёўскія брыгады.

Віцебск. Камітэт біржы працы адпусьціў 3.000 р. для арганізацыі ў прац. калектывах вучнёўскіх брыгад, якія будуць арганізаваны ў прац. калектывах „Прагрэс" на 6 чал. і ў панчошна-трыкатажным на 14 чал. Апрача гэтага, у бліжэйшыя 3-4 м-цы ўпраўленьнем прац. калектывамі мяркуецца ўцягнуць у прац. калектывы яшчэ 100 падросткаў.

Харчэўня для беспрацоўных.

Віцебск. Камітэтам біржы працы адпушчана 2.000 р. на адчыненьне харчэўні для беспрацоўных. Харчэўня разьлічана на 200 чал. і пачне працаваць не пазьней 15 ліпеня. Кошт абеду ня будзе перавышаць 10-15 кап.

Ў. М. Ігнатоўскі.

КАЛЯ МАГІЛЫ БАРАЦЬБІТА.

На тэрыторыі Польшчы загінуў ад кулі з варожага лягэру яшчэ адзін барацьбіт за лепшую долю працоўных мас тав П. Войкоў. З нашых шэрагаў выбыў яшчэ адзін салдат сацыяльнай рэвалюцыі. Але шэрагі нашы ад такіх заплечных забойстваў не радзеюць, а шчыльнеюць і ўзмацняюцца. На крыві нашых барацьбітоў узрастаюць буйныя ўсходы новых сіл, новых маладых барацьбітоў.

Забойства таварыша Войкова ня можа забіць, ня можа зьніштожыць няўхільнай нарастаючай клясавай барацьбы, якая вядзецца па ўсім сьвеце. Забойства т. Войкава ня можа спыніць гістарычнага поступу. Над магілай загінуўшага на пасту барацьбіта рабочыя і працоўныя масы ня будуць безнадзейна стаяць і плакаць, а будуць узмацняцца і ўзгадоўвацца, будуць вучыцца, як далей жыць і змагацца.

А нам трэба спрабаваць разблытаць клубок падзей, якія завязаліся ў манархічна-эміграцкіх і дэмакратычных сацыценках Заходняй Эўропы і Польшчы, а закончыліся на тэрыторыі Польшчы забойствам тав. Войкава. Польскі ўрад зацікаўлен, каб гэты заблытаны клубок не разблытаўся, ён прагнецца даказаць, што на яго руках няма а ні кроплі крыві тав. Войкава. Мы думаем іначай.

У ва ўсякім клубку, як-бы ён ні быў заблытан, заўжды ёсьць канец ніткі, пачаўшы з якога дойдзеш да цэнтру клубка. Такім канцом ніткі нашага клубка зьяўляецца гэраічная марынэтка забойства—Б. Кавэрда. З яго і пачнем.

Мы ня будзем доўга спыняцца на яго біяграфіі, бо аб ёй ужо шмат пісалася ў прэсе, як нашай, так і замежнай. Б. Кавэрда радзіўся ў жніўні 1907 году. Такім спосабам, у момант праступства ён меў амаль-што дваццаць год. Сям'я забойцы тыпова-белагвардзейская, належачая да пароды тых чорнасотнікаў, якія для асабістых мэтаў абвяшчаюць сябе «тоже белоруссами». Праз бацьку сям'я ўвязалася з Савінкавым, а праз матку з беларускімі чорнасотніцкімі коламі, на чале з Паўлюкевічам. Бацька Кавэрды ўжо на рубяжы 1921-22 году, даставіўшыся на бацькаўшчыну з бежанства, разам з Савінкавым выдае белагвардзейскую газэту «Крестьянская Русь». Пазьней, калі Савінкаў быў запрошан польскім урадам у Варшаву, бацька Кавэрды зноў круціцца каля яго і зьвязвае яго з беларускімі чорнасотнікамі. Зразумела, што сын пашоў па бацьку. Б. Кавэрда—«тоже белорусс» Паўлюкевіцкага напрамку, зьвязаны разам з тым з рускімі белагвардзейскімі коламі. Сувязь Б. Кавэрды з Паўлюкевічам яспа падкрэсьліваецца ўсімі матар'яламі. Што датыча сувязі Б. Кавэрды з рускімі манархістамі, то і яна становіцца яснай пасьля разбору матар'ялаў. Яшчэ будучы хлопцам 14-15 гадоў ён пасылае ў эміграцкую манархічную арганізацыю сваю афяру ў некалькі доляраў. Адтуль у адказ ён адтрымлівае ліст амаль не за подпісам Мікалая Мікалаевіча, у каторым рускія манархісты дзякуюць яго за афяру на барацьбу з бальшавікамі. Б. Кавэрда носіцца з гэтым лістом, як дурань з пісанай торбай, і чытае з вялікім захапленьнем сваім таварышам па гімназіі. Віленская газэта (Слово) (8,VI, 1927 г.) выразна падкрэслівае што перад праступствам «Б. Кавэрда» увашоў у кантакт з коламі мясцовай рускай эміграцыі, а асабліва з тымі прадстаўнікамі яе, каторыя выяўлялі найвялікшую актыўнасьць»; «што ён (Б. Кавэрда) гаварыў сваім прыяцелям і калегам аб тым, што ён мае вялікія сувязі і што калі-б толькі ён выявіў згоду на выкананьне якога колек вялікага акту, то для гэтага адразу знайшліся-бы неабходныя сродкі і дапамога». Далей: «Выяўлена, што забойца (Б. Кавэрда) падтрымліваў цесную сувязь з нейкім Якаўлевым, вельмі актыўным рускім эмігрантам, быўшым казацкім эсаулам».

Тая самая газэта на другі дзень, апісваючы арышты сярод рускіх эмігрантаў, кажа: «У час вобыскаў канфіскавана шмат дакумэнтаў. У некаторых асоб знойдзена вялікая колькасьць грошай у долярах. У некаторых асоб знойдзена манархічная прапагандысцкая літаратура, перадназначаная бязумоўна для экспорту. Далейшыя падрабязнасьці сьледзтва зьберагаюцца ў таемнасьці... Кавэрда, здаецца, належаў да манархічнай арганізацыі рускіх тэрарыстаў і дзейнічаў ад яе імя». Падобныя выняткі магчыма зрабіць і з другіх польскіх газэт.

Суд, які судзіў забойцу, заявіў, што Кавэрда зрабіў праступства асабістае, а газэтныя матар'ялы кажуць другое. Суд зрабіў тое, што трэба было польскаму ўраду, а газэты выбаўталі праўду. Шыла вылезла з мяшка само сабою і цяпер коле каму-нiскаму вочы. Яно коле вочы тым, хто даваў грошы рускім манархістам, ведаў аб існаваньні іх арганізацыі, ведаў аб сувязі з імі Кавэрды перад забойствам. Усё гэта робіцца на тэрыторыі Польшчы, і ўрад кажа, што ён гэтага ня ведае. Ці гэта праўда?

Апроч арганізацыйнай сувязі з рускімі белагвардзейцамі, Кавэрда меў і ідэёвую сувязь з рускай эміграцыяй. Ён паказваў на судзе, што яго захаплялі творы вядомага чорнасотніка генэрала Краснова і «дэмократа» Амфітэатрава. Ці ня чытаў ён астатняга твору Амфітэатрава «Чароўха», каторы перадавіцай таго-ж «Слова» (№ 134, 15-VI-1927) рэкамандуецца, як настольная кніга для ўсякага паляка. Калі ня чытаў, то прачытае. Там бязэубая злаба кідае ўва ўсе бакі такія далікатныя словы аб савецкай уладзе, як «сволач», «лайдакі» і г. д. Чытаў можа ён вядомую манархісцкую лістоўку пад назваю «Дзесяць Расейскіх Запаведзяў», з якіх у шостай гаворыцца так: «Памятай, што партыя камуністых твой закляты вораг. Яна ашукала і закавала ў ланцугі Расею. Кожны шчыры і запраўдны камуністы ў тваіх вачох няхай будзе вонку закону, хай будзе ён табе шалёны зьвер Забіць яго граху няма».

Відна, што ў «доктара» Паўлюкевіча не хапіла беларускасьці, каб даць свайму выхаванцу і клеўрэту творы народных песьняроў Беларусі Янкі Купалы і Якуба Коласа. Там іншае гаворыцца.

Ясна, што Кавэрда быў добра ўвязан з рускімі манархістамі і беларускімі «дэмакратамі» Паўлюкевіцка-Балаховіцкага напрамку, якія ў сваю чаргу таксама былі ўвязаны з міжнароднай контррэвалюцыяй і якія не маглі на польскай тэрыторыі ня быць ня ўвязанымі з польскай дэфэнзывай.

Апроч таго, у нас ёсьць матар'ялы, якія гавораць і яшчэ аб аднэй увязцы Кавэрды. Я разумею тут непасрэдную ўвязку Б. Кавэрды з дэфэнзываю. Перада мною ляжаць некалькі характарыстак былых таварышоў Кавэрды па абодвых гімназіях. Прыводжу выняткі з іх. Грамадзянін Д. піша: «Кавэрда заўжды стараўся асобнымі падыходамі выведаць і выпытаць ад гімназістаў, ці не вядзецца дзе якая-небудзь проціdзяржаўная праца, ці ня існуе дзе якая колечы нелегальная арганізацыя. Усё гэта рабілася вельмі асьцярожна. Калі яму не ўдавалася нічога выведаць ад гімназістаў старэйшых клясаў, то ён стараўся выкарыстаць вучняў малодшых клясаў. Я думаю, што яго дэфэнзыўная работа ў гімназіі не магла мець вялікіх вынікаў, бо ўсе гімназісты, нават малышы, ведалі, хто такі ёсьць Кавэрда». Далей Д. піша, што Б. Кавэрда не абмяжоўваўся толькі вышукам, ён прагнуўся і справакаваць сваіх таварышоў па гімназіі. «Кавэрда часам прыносіў у гімназію газэты, каторыя выходзяць у СССР, як напрыклад, «Звезду» і «Савецкую Беларусь»; ён чытаў іх зусім вольна і адчынена і даваў чытаць іншым. За ўсё гэта ён ня нёс ніякай кары, тады як іншыя за гэта караліся». Грамадзянін А. піша: «Некалькі разоў Кавэрда прыносіў ў гімназію ў партфэлі шмат газэт з СССР і, сеўшы на ганку, зусім спакойна, не зьвяртаючы ўвагі на небясьпеку, чытаў голасна аб усім тым, што там было напісана. Гэта прынуждала мяне іншых таварышоў трымаць вуха вострa і папераджаць тых, хто Кавэрды ня ведаў. «Цэлы шэраг былых таварышоў Кавэрды даюць весткі аб матар'яльных сродках «бедных працаўнікоў» Кавэрды і яго сям'і. Грамадзянін Д. піша «Кавэрда (будучы гімназістым) заўжды меў грошы і еў шакалад».

Грамадзянін А. аб матцы Кавэрды піша: «Тоўстая жанчына, добра апранутая. «Грамадзянін М-к піша што сям'я (ў 5 асоб) жыла добра, і ўсе добра былі апрануты». Я разумею што на малую пэнсію карэктара так жыць ня можна: што ён яшчэ і дзесьці служыць і атрымлівае грошы, а гэта магчыма толькі ў дэфэнзыве». Далей той самы М-к піша: «У Кавэрды заўжды было шмат грошы, заўжды ён еў шмат цукеркаў, быў вялікім распустаю і шмат сродкаў аддаваў на жанчын: «Цікава, што сам Кавэрда свайму таварышу М-а адзін раз сказаў:» «Я там працую і служу, дзе мне больш плацяць грошы». Сводку думак гімназыстых аб Кавэрдзе робіць той самы М-к. Ён піша: «У пачатку я з Кавэрдаю нічога не прымячаў, але калі ён быў пераведзен у шостую клясу, то ўсе мы пачалі ад яго старанніцца, бо даведаліся, што Кавэрда служыць агэнтам у польскай дэфэнзыве». Да гэтага другі таварыш Кавэрды, грамадзянін А. дадае: «што Кавэрда служыць ня толькі ў Паўлюкевіча, але і ў дэфэнзыве, хутка выявілася; аб гэтым гаварылі ня толькі асобныя вучні, але і ўся моладзь гімназыі».

Ёсьць у нас і такія факты, каторыя сьведчаць і аб спрытнасьці Кавэрды у дэфэнзыўных справах. Нам, напрыклад вядомы такі факт, што для патрэб Паўлюкевіча і дэфэнзывы ён выкраў з рэдакцыі газэты «Змаганьне» адрасы яе падпішчыкаў. Аб гэтым факту мы даведываемся з беларускай закардоннай прэсы і з вестак аб Б. Кавердзе яго быўшага таварыша грамадзяніна Р-ка.

Былі і больш яскравыя факты дэфэнзыўнай чыннасьці Кавэрды. Вось адзін з іх. Эндэцкая польская «Газэта Варшаўска Поранна» (№ 166, 15, VI, 27) піша: «Б. Кавэрда у мінулым годзе замешан быў у Вільні ў камуністычным працэсе ў якасьці абвінавачанага па справе камуністых Салагуба, Канцэўскага і Тапенбаума. У час сьледзтва абвінавачаньне, накіраванае проці Кавэрды, было прыпынена, пасьля чаго ён выступаў у працэсе ў якасьці сьведкі». Гэты факт пацьвярджаецца і іншымі газэтамі, напр., «Нашаю Праўдаю» ад 15, 6, 27. Факт гэты вельмі яскравы і дадаваць да яго якія-небудзь камэнтары ня трэба. Гімназісты, таварышы Кавэрды, таксама ведалі аб гэтым факце і ацэньвалі яго зусім правільна. Адзін з іх, грамадзянін М-а піша па гэтаму пытаньню так: «У выніку працы Кавэрды ў дэфэнзыве быў выдадзен ім, як камсамолец, вучань гімназіі Салагуб, які быў пасаджан у турму, дзе ён сядзіць, здаецца, і да гэтых часоў. Зразумела, што абвінавачаньне Салагуба, як камсамольца, зусім не гаворыць яшчэ аб тым, што ён запраўды камсамолец. Польская дэфэнзыва пры дапамозе такіх сьведкаў, як Б. Кавэрда, можа даказваць і даказвае ня тое, што есьць у рэчаіснасьці, а тое, што ёй хочацца».

Тым ня менш нам вядома з прэсы, што Салагуб адседзеў, дзякуючы дэфэнзыўнай дзейнасьці Кавэрды, дзевяць месяцаў. Па поваду гэтага факту ў газэце «Савецкая Беларусь» (№ 140, 24, VI-1927) ёсьць такі перадрук з закардоннай прэсы: «Надзвычайная кара. Усе стараньні і просьбы, аб дазволе дакончыць выпускныя экзамены вучню 8 клясы віленскай беларускай гімназіі Салагубу, арыштаванаму ў сярэдзіне экзаменаў дзеля адбываньня вастрожнае кары за палітычную справу, засталіся дарэмнымі. Экзамены ўжо скончыліся, і хлапец, адсідзеўшы 9 месяцаў, будзе змушан праз год здаваць усе экзамены на нова». Такім спосабам, мы бачым, што тав. П. Войкаў далёка ня першая ахвёра Б. Кавэрды. Магчыма думаць, што і не апошняя.

(Працяг будзе).

Лінейная калібровачная мішэнь LRT-BF4-V2

Рабочае жыцьцё.

За адзіны пралетарскі фронт.

6-га ліпеня ў летнім садзе «Прафінтэрн» адбыўся шматлюдны сход Менскага прафактыву, прысьвечаны апошняму пленуму УсеЦСПС.

Сэкратар ЦСПСБ т. Турлай, які ўдзельнічаў у працах пленуму, зрабіў на сходзе даклад аб ангельска-расейскім камітэце адзінства.

Т. Турлай перадаў падрабязную гісторыю гэтага камітэту, першыя шляхі яго працы. Спыніўся на тым значэньні, якое мае АРК для сусьветнага рабочага руху.

— Як раз зараз, калі капітал на ўсіх фронтах робіць наступ, АРК павінен быў сабрацца, абгаварыць сучаснае сусьветнае становішча, каб сваім аўтарытэтам адхіліць небясьпеку вайны.

Але генэральны савет ангельскіх прафсаюзаў адмовіўся ад скліканьня АРК; гэту палітыку савету мы павінны разглядаць, як жаданьне сарваць працу АРК.

Даклад т. Турлая быў заслуханы з надзвычайнай увагай. Рабочы актыў г. Менску пільна сочыць за міжнародным становішчам СССР. Рабочаму активу добра знаёмы хітрыя выпады буржуазеі.

Нам перашкаджаюць мірна працаваць, кідаюць бомбы, робяць замахі на нашых адказных працаўнікоў. А ангельская частка АРК не знаходзіць лепшай тэмы для абгаварэньня, як асуджаць рабочую кару над манархістамі, над контр-рэвалюцыянэрамі, якія атрымалі па заслугах.

У сваёй рэзалюцыі сход заклікае рабочых і служачых Беларусі і далей энэргічна змагацца за адзіны пралетарскі фронт, змагацца з пагрозай вайны.

Сход надзвычайна ўважліва абгаварыў тамсама ўдзел прафсаюзаў у правядзеньні «Тыдню Абароны».

Сход аднагалосна далучыўся да адозвы УсеЦСПС, якая гаворыць, што ў сучасны момант, калі аб'яднаныя сілы сусьветнае рэакцыі пад кіраўніцтвам ангельскіх цьвёрдалобых імкнуцца абкружыць СССР, калі над рабочай клясай навісае пагроза вайны,—АРК не павінен маўчаць; нежаданьне ангельскае часткі АРК склікаць яго, зьяўляецца злачынствам супроць сусьветнага пралетарыяту.

Я. С—і.

УСІМ СТАРШЫНЯМ РАЙЁННЫХ І СЕЛЬСКІХ КАМІТЭТАЎ СЯЛЯНСКІХ ТАВАРЫСТВАЎ УЗАЕМАДАПАМОГІ БЕЛАРУСІ.

ТАВАРЫСКІ ЛІСТ.

Паважаныя таварышы!

З 10-га па 17-е ліпеня 1927 г. па ўсёй Беларусі будзе праводзіцца «Тыдзень Абароны» пад лёзунгам—„Абарона заваў Кастрычніка на парозе дзесяцігодзьдзя Кастрычніцкай рэвалюцыі».

Ва ўсіх раёнах і сяленьнях, дзе ёсьць ячэйкі КП(б)Б, ЛКСМ і ОСОАвіяхіму будуць створаны камісіі з удзелам прадстаўнікоў партыйных, камсамольскіх і ОСОАвіяхіму ячэек, з прыцягненьнем ў гэтыя камісіі прадстаўнікоў ад райвыканкомаў, камітэтаў узаемадамогі, прафэсыянальных і іншых грамадзкіх арганізацый, якімі і будуць распрацаваны пляны па правядзеньні «Тыдню Абароны». Раённыя і сельскія камітэты сялянскіх т-ваў узаемадамогі, як буйная грамадзкая арганізацыя на вёсцы, павінны прыняць актыўны ўдзел як у камісіях па правядзеньні „Тыдню Абароны", так і ў правядзеньні самае кампаніі. Не павінна быць ніводнага камітэту узаемадапамогі, які-б не прыняў актыўнага ўдзелу ў правядзеньні «Тыдню Абароны».

Ускладненьне міжнароднага становішча і ў сувязі з гэтым усё большая пагроза вайны і магчымасьць прымусовага ўцягненьня ў гэту вайну нашага рабоча-сялянскага саюзу,—ставяць перад нашай грамадзкай арганізацыяй, як і перад усімі іншымі арганізацыямі і працоўнымі масамі Саюзу, вельмі важную задачу па ўзмацненьні абароны СССР.

У „Тыдзень Абароны", між іншым, будзе праводзіцца праца па стварэньні спэцыяльнага фонду абароны Савецкага Саюзу «Наш адказ Чэмберлену». Раённыя і сельскія камітэты сялянскіх т-ваў узаемадапамогі павінны чутка адклікнуцца на гэты прызыў і дапамагчы ўзмацненьню ствараемага фонду.

Цэнтральны камітэт сялянскіх т-ваў узаемадапамогі з свайго боку адлічвае ў фонд абароны рэспублікі 200 рублёў і просіць вас, дарагія таварышы, на камаму прыкладу адлічыць ад кожнага РКСВУ і СКСВУ, колькі магчыма. Адлічаньне гэта трэба зрабіць ў працягу «Тыдню Абароны», але не пазьней 19 ліпеня б. г.

Усе адлічаныя грошы накіроўваць пераводам па пошце толькі ў ЦКСВУ.

Паведамляючы аб гэтым вас, дарагія таварышы, прэзыдыум цэнтральнага камітэту сялянскіх т-ваў узаемадапамогі мае надзею, што сярод нашае грамадзкай арганізацыі не будзе ніводнага РКСВУ, ні СКСВУ, які-бы адмовіўся ад адлічэньня ўказанай сумы на абарону рабоча сялянскага Саюзу.

Таварыскі ліст гэты ўсе РКСВУ павінны, па атрыманьні яго, зараз жа распаўсюдзіць па ўсіх СКСВУ.

З таварыскім прывітаньнем.

Народны Камісар Сацыяльнае Забясьпекі БССР Калінін

Старшыня цэнтр. камітэту сялянскіх т-ваў узаемадапамогі Беларусі Адзінцоў.

ЖЫЛЬЛЁВАЯ КААПЭРАЦЫЯ БССР СТАЛА МАГУТНАЙ АРГАНІЗАЦЫЯЙ.

6-га ліпеня ў клюбе імя тав. Славінскага распачаўся ўсебеларускі зьезд упаўнаважаных жыльлёвай каапэрацыі. Зьезд заслухаў даклады аб працы Белжылсаюзу, рэвізійнае камісіі, савету БЖС (Белжылсаюзу) і інфармацыю аб працы цэнтральнага савету.

АГУЛЬНЫ СХОД.

У існаваньні жыльлёвай каапэрацыі Беларусі можна адзначыць тры пэрыяды разьвіцьця:

Першы пэрыяд—канец 1924 і пачатак 1925 году. З гэтага часу пачынаецца арганізацыя жыльлёвых таварыстваў бяз сыстэмы, бяз статутаў і тэрытарыяльных адзнак.

Другі пэрыяд — сакавік-лістапад 1925 году, калі рост жыльлёвых каапэратываў рэгулюе беларускае арганізацыйнае бюро.

Трэці пэрыяд—з лістапада 1925 году да сучаснага моманту, калі нізавая каапэрацыйная сетка заняла акрэсьленае месца ў каапэрацыйнай сыстэме.

ЖЫЛ-БУДАЎНІЧАЯ КААПЭРАЦЫЯ.

Выключна будаўнічых таварыстваў у БССР 54, зьмешаных—7. У параўнаньні з леташнім годам колькасьць будаўнічых і зьмешаных т-ваў павялічылася на 79 проц. Гэта характарызуе бурны рост будаўнічай каапэрацыі. Побач з гэтым павялічваецца і колькасьць членаў у т-вах. За адзін год лік членаў узрос з 1.745 да 2.866 чалавек, ці на 64 проц. Рабочых—67 проц. і служачых—33 проц.

Уласныя сродкі будаўнічых т-ваў надзвычайна шпарка павялічваюцца. На 1 студзеня 1926 году іх было 12.264 руб., а на 1-га студзеня 1927 года—57.391 руб., павялічэньне на 368 пр.

У 1926 годзе спачатку быў складзен плян будаўніцтва на 1.065.000 руб. Пасьля, Цэкамбанк даў крэдыт у 600.000 руб., у зьвязку з гэтым плян перагледжан і даведзен да 1 млн. 500 тыс. руб. Урэшце, камітэт дапамогі пры НК Працы Беларусі ўнёс папраўкі ў бок павялічэньня будаўнічага пляну да 1.700.000 р.

За два апошнія будаўнічыя сэзоны пабудавана, распачата пабудова і аднаўлена 576 кватэр з агульнай жыльлёвай плошчай звыш 32.000 кв. мэтраў. Заселена 364 кватэры.

ЖЫЛ-АРЭНДНАЯ КААПЭРАЦЫЯ.

Колькасьць жыльлёва-арэндных каапэратываў павялічылася толькі ў тых акругах БССР, дзе іх зусім ня было ці было вельмі мала. За 1926 год арганізавана 15 новых арэндных т-ваў. Наогул-жа колькасьць іх паменшылася на 1 проц. (на 1 студз. 1926 г.). На 1-га студзеня 1927 году ў БССР было 100 арэндных т-ваў. Рост гэтага віду каапэрацыйных т-ваў можна бачыць з тэй плошчы, якую яны арандавалі і якую зараз арандуюць. На 1 студзеня 1926 году яны арандавалі 340.247 кв. мэтр., а на 1-га студзеня 1927 году=500.295 кв. мэтраў—павялічэньне на 47 проц.

Колькасьць членаў ЖАКТ'аў за год павялічылася з 5.958 да 7.926 чал.

Зьбіраньню ўласных сродкаў у сыстэме арэнднай каапэрацыі была аддана вялікая ўвага. Да пачатку 1927 году іх было 46.000 руб.—супроць 17.000 руб. у да пачатку 1926 году; гэта значыць, сродкі павялічыліся на 166 проц.

ЖАКТ'ы карыстаюцца значнымі пазыкамі як доўгатэрміновымі, так і кароткатэрміновымі. Да пачатку 1927 г., у параўнаньні з 1925 годам, колькасьць пазык павялічылася на 226 проц., дасягнуўшы агульнай сумы—353.740 руб. Галоўную ролю ў крэдытаваньні мае Белкамунбанк (78 пр.).

Такім чынам, жыльлёвая каапэрацыя вырасла ў магутную арганізацыю, якая, узмацняючыся і далей, будзе зьяўляцца рашучым сродкам у зьнішчэньні жыл. крызісу.

С. Азерскі.

ПРЫВІТАНЬНЕ ЦВК БССР.

VIII Ўсебеларускі зьезд саюзу сельска-гаспадарчых і лясных рабочых Беларусі засылае свае прывітаньне Цэнтральнаму Выканаўчаму Камітэту Саветаў БССР.

Задача прафэсыянальных саюзных органаў БССР, і ў тым ліку—саюзу сельска-гаспадарчых і лясных рабочых Беларусі—аб'яднаць рабочую клясу навакол асноўнае вялікае задачы—ПАБУДОВЫ САЦЫЯЛІЗМУ Ў НАШАЙ КРАІНЕ. Гэта задача асабліва паглыбляецца ў сувязі з падрыхтоўкай з боку ангельскага імпэрыялізму арганізаваць адзіны фронт буржуазных дзяржаў для фінансава-эканамічнае блёкады СССР.

Мы на гэта адкажам яшчэ больш аб'яднаньнем навакол органаў пралетарскай дыктатуры саветаў па шляху далейшага, яшчэ больш энэргічнага, сацыялістычнага будаўніцтва і далейшага ўзмацненьня абароназдольнасьці краіны.

Ад імя 35.000 чалавек, арганізаванага ў саюз сел.-гаспадарчага пралетарыяту БССР, зьезд запэўнівае, што сельска-гаспадарчыя і лясныя рабочыя Беларусі прымуць актыўнейшы ўдзел у выкананьні гэтых асноўных задач на вёсцы.

Няхай жыве ЦЭНТРАЛЬНЫ ВЫКАНАЎЧЫ КАМІТЭТ САВЕТАЎ БССР—ОРГАН ПРАЛЕТАРСКАЕ ДЫКТАТУРЫ

ПРЭЗЫДЫУМ ЗЬЕЗДУ.

Праца па зьніжэньні цэн.

Вясковая сетка спажывецкай каапэрацыі ў Барысаўшчыне значна зьнізіла цэны.—Здаровая палітыка ў зьніжэньні цэн у ТСТ Зах. чыг.—Азяранскае спаж. т-ва дасягнула добрых вынікаў у зьніжэньні цэн.

Дасягненьні ў вясковай каапэрацыі.

Да чэрвеня абсьледвана 50 проц. сеткі вясковай каапэрацыі, якую абслугоўвае Барысаўскае аддзяленьне Белкаапсаюзу. Да працы па абсьледваньні былі прыцягнуты вясковыя рэвізійныя камісіі і прадстаўнікі мясцовых арганізацый. Вынікі абсьледваньня абгаварваліся на пашыраных пасяджэньнях праўленьняў, а ў некаторых мясцох і на сходах упаўнаважаных.

Вынікі праведзенага абсьледваньня сьведчаць аб тым, што сельская каапэрацыйная сетка цьвёрда стала на шлях зьніжэньня цэн, дасягнуўшы на 1 чэрвеня зьніжэньня каапэрацыйнага набору па групе прамысловых тавараў на 9,46 проц., у тым ліку за свой кошт—на 3 проц., і па групе сельска-гаспадарчых прадуктаў—на 2,09 проц.

Недавыкананьне дырэктыў аб 10 проц. зьніжэньні цэн тлумачыцца тым, што па шэрагу тавараў (цьвікі, жалеза, шкло) зьніжэньне адпускных цэн вышэйшымі арганізацыямі не дайшло да спажыўца, бо па зьніжаных цэнах у многіх спажывецкіх таварыствах яшчэ не набывалася.

Разам з тым неабходна адзначыць, што на многія тавары наша сельская каапэрацыя зьнізіла цэны больш як на 10 працантаў, а іменна: паркаль—на 10,7 проц., падашва—на 14,2 проц., цьвікі № 8—на 15 проц., селядцы пятроўскія—на 12,8 проц., жалеза шыннае—на 17,8 проц., шкло ваконнае—на 19 проц., ніткі б. 200 ярд.-на 24 проц. і соль—на 24,4 проц.

Ёсьць і павышэньне цэн: на крупу грэчную—на 10,6 проц. і пшано—на 7,9 проц.; апошняе ідзе, галоўным чынам, за рахунак павышэньня адпускных цэн.

Адносна скарачэньня адміністрацыйна-гаспадарчых выдаткаў па нізавой сетцы за першае паўгодзьдзе таксама ёсьць дасягненьні: у параўнаньні з 25-26 г. яны скарочаны ў сярэднім на 25,7 проц., але некаторае невыпаўненьне і недавыпаўненьне часткай спажывецкіх таварыстваў тлумачыцца тым, што найбольшы эфэкт рацыяналізацыі даюць апошнія месяцы, напрыклад, па данных статыстыкі, красавік дае зьніжэньне на 38,6 проц.—супроць 24 проц. у I кварт. і 29 проц. у II кварт. Апрача гэтага, ёсьць рад таварыстваў, якія яшчэ летась правялі досыць добра зьніжэньне выдаткаў.

Такім чынам, сельская сетка спажывецкіх таварыстваў у галіне зьніжэньня цэн правяла досыць значную работу, вынікі якой неабходна замацаваць і ўзяць моцны курс на далейшае зьніжэньне цэн праз рацыяналізацыю апарату і самага гандлю, што на мясцох паступова і ажыцьцяўляецца.

В. З—ў.

Дасягненьні нашага ЦРК.

(Барысаў).

Рост членаў нашага цэрабкопу ў параўнаньні з ростам членаў прафэсыянальных саюзаў у горадзе ішоў амаль што нараўне. На 1 кастрычніка 1926 г. лік пайшчыкаў быў 4153, а на 1 красавіка гэтага году ён узрос на 14,1 проц. і дасягае 4741.

Па данных на 1 мая найбольшы рост членаў саюзаў назіраўся ў хімікаў—183 чал., дрэваапрацовачнікаў—74 чал., саўгандльслужачых—75 ч. і будаўнікоў 53 чал. і сярэдні процант каапэраваньня членаў прафсаюзаў дасягнуў 68,5 проц. супроць 59,8 пр. на 1 кастрычніка 1926 г.

Разам з ростам пайшчыкаў вырастае і паявы капітал з 21582 руб. да 26906 руб., альбо на 24,7 проц., але трэба адзначыць, што рост паявога капіталу ў значнай часцы ішоў за рахунак пералічэньняў пайшчыкамі ў пай прэміі па забору.

ЦРК была за апошняе паўгодзьдзе праведзена рэарганізацыя сеткі крам шляхам яе канцэнтрацыі і паляпшаньня пастаноўкі гандлю,—у выніку на 1 чэрвеня было зьліквідавана 3 гандлёвыя пункты і 3 крамы. Разам з тым імкненьне да патаненьня апарату выклікала перагляд усяго штату і, дзякуючы праведзенай рацыяналізацыі на 1 чэрвеня лік працаўнікоў скарочаны на 26 ч. (у параўнаньні з 1-1-27).

Праведзеная рэарганізацыя сеткі і рацыяналізацыя апарату дала павялічэньне сярэдняй нагрузкі аднаго гандлёвага пункту на 11 проц., а нагрузка штатнай адзінкі ўсяго апарату—на 10 проц., паменшаньне ж штату апошняго ў 3-м квартале гэтага году дасьць рост нагрузкі яшчэ на 12—15 проц.

Шмат увагі нашым ЦРК зварачвалася на зьніжэньне накладных выдаткаў: зьніжэньне налажэньняў ужо яскрава прыкмячаецца ў II кварт. і к канцу III-га даходзіць да 13,13 проц. супроць 16,2 проц. за мінулы год.

Зьніжэньне цэн на 1 красавіка ахапіла значную колькасьць тавараў,—была праведзена пераацэнка на групу тавараў і на 1-IV-27 г. цэны былі зьніжаны на 8 проц.

Наступны пэрыяд зьніжэньня цэн красавік—май ахапілі яшчэ большую групу тавараў і зьніжэньне цэн па асноўных таварах каапэратыўнага набору даходзіць да 9,5 проц. У зьвязку з налічам запасаў тавараў у першы пэрыяд зьніжэньне ішло за рахунак уласных сродкаў ЦРК.

Зварот нашага ЦРК за 1 паўгодзьдзе бягучага году складае суму ў 1.533.049 р. супроць 1.289.711 руб. за 1 паўгодзьдзе і 1.329.521 руб. за 2-ое паўгодзьдзе 1925-26 г.

В. З-ў.

Тэхнічныя гурткі працавалі кепска.

[Ст. Асіпавічы Зах. чыг.].

У працы клюбаў адно з першых месц займаюць тэхнічна-вытворчыя гурткі. У нашым клюбе за бягучы год гэтыя гурткі асаблівых дасягненьняў ня мелі.

Так, цягавы праводзіў працу з пачатку вельмі добра, даведваемасьць была амаль поўная, а праз тры месяцы гурток раскідаўся. Прычынай было тое, што маладыя рабочыя, сьлёсары, якія тут займаліся, ня бачылі пэрспэктыў да скарыстаньня атрымоўваемых ведаў. Калі-ж праз месяц пачалі прымаць у штат на пабудове новай чыгункі Асіпавічы-Магілеў, і туды ў памоцнікі машыністаў пайшлі тыя сьлёсары, якія ўласна займаліся падвышэньнем сваіх тэхнічных ведаў—тады хлопцы шкадавалі, што пакінулі гурток і прасілі адпавіць яго.

У гуртку сл. руху заняткі зрываліся і давялі да раскіду гурток таму, што кіраўніком тут быў запасны агэнт, які часта выяжджаў у камандыроўкі. Штатныя-ж памоцнікі начальніка станцыі не пайшлі працаваць у гурток.

Гурток сл. шляху працаваў добра, але тут праз 1 з пал. месяца кіраўніка—члена ІТС забралі на курсы. Гурток таксама раскідаўся. Так прайшоў гэты год. Клюб улічае ўсе недахопы, к наступаючай восені набудзе больш падручнікаў, што палепшыць магчымасьці працы. А зацікаўленасьць будзе. Бо шмат патрэбна кваліфікаваных працаўнікоў на новую чыгунку. Таму і веды трэба чыгуначнікам папоўніць. А дасьць ім гэта гурток пры клюбе.

Хв. Шынклер.

Невялічкі вопыт працы.

(Эканомкамісія Наркамасьветы)

Эканомкамісія пры мясцовым камітэце Наркамасьветы існуе 2 гады. Яна заўсёды вадрозьнівалася ад рэшты камісій сваёй працаздольнасьцю і была ў вялікай пашане сярод служачых. Яна аглядала працу аддзелаў, выказвала свае думкі, вывучала асобныя праблемы працы камісарыяту, як зьверхурочная праца, сыстэма агляду і інспэктараваньня ўстаноў і г. д.

Лёзунгі высунутыя партыяй і савецкай улада [illegible]барацьба з бюракратызмам і рацыяналізацыя савецкага апарату—знайшлі водгук з боку э-к, якая прымала ўдзел у распрацоўцы разных мерапрыемстваў за працаздольнасьць апарату, выставіла цэлы шэраг мер на скарачэньне канцэлярскіх расходаў.

Як толькі гэтыя лёзунгі пачалі пашырацца ў жыцьці э.-к. як бы згубіла з па дног глебу. За працу браліся нерашуча, бяз энэргіі.

У адзін час, э.-к. нават адмовілася ад працы ў камісіі, якая была выдзелена адміністрацыяй па выпрацоўцы праэкту рэарганізацыі камісарыяту. Матывам было тое, што э.-к. як орган прафэсыянальны не павінна прымаць удзел у працы такіх камісій, вынікам якой павінна быць скарачэньне працаўнікоў.

Але гэта памылка амаль што бяз болю была выжыта, ліквідавана. Тут ня мала дапамаглі цыркуляры ЦСПСБ і ЦП працасьветы.

З гэтага часу э-к цалкам ахвяравала сябе гэтай працы.

Крыху спазьніўшыся, яна здолела прыняць удзел ў падрыхтоўцы праэкту. Свае прапановы э-к здолела абараніць. Праўда, камісія Наркамасьветы прыняла іх ня ўсе, за тое яны амаль цалкам прайшлі ў камісіі РСІ.

Найбольш карысная і прадукцыйнай працай была праца пасьля рэарганізацыі.

Ліквідацыя аддзелаў, пераход на функцыянальную сыстэму пры скарочаным апараце—выклікалі з пачатку нейкую пудлівасьць і няўвязку, пад уплывам якой частка працаўнікоў выказвала свой пагляд у беспатрэбнасьці рэарганізацыі, наогул. Чуць ня крычалі: «назад—к Главкам».

Патрэбна было прыглядацца к працы і ўносіць у яе неабходныя папраўкі.

Тут праца паміж адміністрацыяй і э.-к. неяк разьмеркавалася і пайшла па двух напрамках.

Адміністрацыя пачала праводзіць працу зьверху: выпрацаваліся «палажэньні» аб адзельных функцыянэрах, пэрсанальна заклікаліся камісарам інспэктары па пытаньні іх працы па новай сыстэме і г. д.

Эканомкамісія праводзіла гэту працу з нізу цераз эканомнарады адзельных катэгорый працаўнікоў. Прычым нарады адбываліся адна за аднэй, пачынаючы ад ніжніх катэгорый працаўнікоў к вышэйшым.

Неабходна адзначыць, што гэтыя нарады адбываліся надта з вялікім інтарэсам. Розныя прапановы мелі нейкі цесны зьвязак ня толькі з сваёй працай, а краталі цэлы шэраг момантаў, якія хоць маленькі мелі ўплыў на іх працу.

Цікава адзначыць, што найбольш каштоўныя прапановы ўносяцца савецкімі працаўнікамі, а што датычыцца да так званых старых чыноўнікаў дык яны ня хочуць у гэта мяшацца: «ёсьць начальства»... «яму лепш відаць».

У заключэньне лічу патрэбным адзначыць, што праца э-к. зьявілася прадукцыйнай толькі з таго, што яна прыслухоўвалася к голасу сваёй партячэйкі. Ня дарам партыйны сход, па справаздачы бюро, цалкам адобрыў яго працу ў гэтай галіне.

С. Сініцкі.

Куток рабселькора.

Т.т. рабкоры і селькоры! „Тыдзень Абароны" павінен выявіць нашы дасягненьні і недахваты ў справе ваенізацыі насельніцтва, у працы вайсковых гурткоў і ячэек „ТДА Авіяхіму".

Пішэце аб становішчы і працы на мясцох і посьпехах у правядзеньні „Тыдню Абароны".

„Тыдзень Абароны" і селькоры.

З 10 ліпеня г.г. па ўсяму Савецкаму Саюзу будзе праводзіцца «Тыдзень Абароны».

Які-ж удзел у правядзеньні «Тыдню Абароны» павінны прыняць селькоры?

Трэба сказаць праўду, што да апошняга часу наша селькораўская арганізацыя вельмі мала зварочвала ўвагі на справу ваенізацыі насельніцтва, на вайсковую прапаганду ў вёсцы, мала зроблена і ў напрамку ўзмацненьня працы ТДА Авіяхіму, гурткоў вайсковых ведаў, слаба высьвятляліся гэтыя пытаньні і ў насьценгазэтах.

Самым горшым і рэдкім аддзелам у насьценнай газэце да апошняга моманту зьяўляецца, у большасьці, вайсковы куток. Аб гэтым красамоўна, хоць і моўчкі, сьведчаць усе тыя выстаўкі насьценгазэт, якія арганізоўваліся ў розных раёнах, акругах і ў цэнтры Беларусі—Менску.

«Тыдзень Абароны» у гэтай справе павінен быць пачаткам сталай, арганізаванай і плянавай працы селькораў у галіне ваенізацыі насельніцтва.

Трэба наладзіць справу так, каб пытаньні вайсковай прапаганды, вайсковага будаўніцтва займалі заўсёды пэўнае месца ў працы селькораўскай арганізацыі і ў насьценгазэце.

Трэба, каб гэта праца мела практычны ўхіл. Вядома, гэта цяжкая задача, але яе разьвязаць будзе лёгка, калі за справу возьмуцца не адзінкі, а ўвесь селькораўскі, грамадзкі калектыў.

Гурткі селькораў павінны ўзяцца за вывучэньне пытаньняў вайсковай прапаганды ў вёсцы і добра азнаёміцца з задачамі нашай краіны ў галіне вайсковага будаўніцтва і ўзмацненьня яе абароназдольнасьці.

Практычны падыход да справы можа выразіцца напрыклад, у тым, што насьценгазэта арганізоўвае і праводзіць кампанію па збору сродкаў у фонд «Наш адказ Чэмбэрлену».

У насьценгазэце можна і трэба высьветліць дасягненьні і недахваты ў працы сваёй ячэйкі ТДА Авіяхіму і г. д.

Сыстэматычная праца селькораў на ваенізацыі насельніцтва, практычны ўхіл у працы насьценгазэт, выяўленьне і высьвятленьне настрою мас, барацьба з усякімі чуткамі пра вайну і г. д.—будзе лепшым селькораўскім адказам Чэмбэрлену і яго прыхвасьням Пілсудзкаму і іншым ворагам краіны працы.

М. Ш.

На лягернай нарадзе вайскораў

(№ чырвонаштандарны полк, Нова-Барысаў).

1 ліпеня адбылася чарговая канфэрэнцыя вайскораў барысаўскага гарнізону. Калі на канфэрэнцыі, якая адбылася ўзімку, больш усяго гаварылі аб няправільных ухілах, і аб тым, што насьценныя газэты больш займаліся «працягваньнем» чырвонаармейцаў і мала зварочвалі ўвагі дысцыпліне, вучобе і быту, дык цяпер гэта зьнішчана. Вайскоры зразумелі адказнасьць сваёй работы і галоўную ўвагу удзяляюць дысцыпліне, вучобе і наогул баявой падрыхтоўцы часьці. Падругое, на мінулай канфэрэнцыі на выстаўцы былі толькі звычайныя насьценныя газэты, а цяпер красуецца ўжо цэлы шэраг «Ільлічовак», што бязумоўна, зьяўляецца значным дасягненьнем. Апрача гэтага, дзякуючы працы вайскораў, полк стаіць на першым месцы па падпісцы на газэту «На страже». Усё гэта сьведчыць аб тым, што вайскораўская работа стаіць на правільным шляху і канфэрэнцыя зьявілася падагуленьнем вопыту працы і намеціла далейшыя задачы ў ёй. Вайскоры гэтыя задачы выканаюць ня гледзячы ні на якія перашкоды.

Вайскор Б. Ч.

ПРЫМАЕЦЦА ПАДПІСКА
—НА ГАЗЭТУ—
„Савецкая Беларусь"
на ліпень месяц і да канца году.

Розыгрыш першай усебеларускай грашовай лётарэі
ДАПАМОГІ ДЗЕЦЯМ
ПАЧНЕЦЦА 11 ЛІПЕНЯ Ў САДЗЕ ПРАЦАЎНІКОЎ АСЬВЕТЫ
—) а 6 ГАДЗІНЕ ЎВЕЧАРЫ (—
Цэнтральная камісія дапамогі дзецям пры ЦВК БССР.

ТСТ Зах. чыг. вядзе правільную лінію.

Ў кампаніі па зьніжэньні цэн даволі значнае месца належала адвесьці зьніжэньню накідак на кошт тавараў, якія робіць тавараправодзячая сетка. Калі мы паглядзім на працу ў даным напрамку ТСТ (трансп. спаж. тав.) Заходніх чыгунак, дык убачым наступнае: яшчэ да 1 студзеня 1927 г. махорка і запалкі прадаваліся ў ТСТ па цане, ніжэй за этыкетную (сабе у убытак), мука жытняя і мяса гавяджае прадаваліся таксама сабе ў убытак і хоць пакупная цана на гэтыя тавары падвышалася—ТСТ сваіх прадажных цэн не падвышала.

Накідкі ТСТ на закупленыя тавары за час з 1 студзеня да 1 чэрвеня зьніжаны гэтак: баваўняныя тавары—на 4,5 проц.; ваўняныя—на 5 пр.; суконныя—на 6 пр.; ільняныя—на 5 пр.; трыкатаж—на 3 пр.; пасуда—на 5 проц.; абутак—на 4 пр.; крупа разная—на 2 пр.; мука пшанічная—на 5 пр.; мука жытняя—на 8 пр.; селядцы—на 5 проц.

Чаго варта палітыка цэн, якую праводзіць наша ТСТ, яскрава відаць з рэзалюцыі Транспартсэкцыі па дакладу ТСТ, дзе сказана, што «Заходняе ТСТ зьяўляецца найболей танным тавара-праводзячым апаратам у сыстэме транскаапэрацыі. Выдаткі таварыства зьяўляюцца мінімальнымі ў сыстэме транскаапэрацыі».

Канчатковыя вынікі зьніжэньня цэн наступныя: па групе прамтавараў—10,04 проц., у тым ліку за рахунак дзяржпрамысловасьці—5,38 проц. і за рахунак ТСТ—4,66; па групе сельска-гаспадарчых тавараў—поўнасьцю за рахунак ТСТ—4,76 пр., гэта ў той час, калі пакупная цана ўлічаных у наборы асноўных сельска-гаспадарчых тавараў узьнялася на 57 пр.

Дасягнутыя ТСТ вынікі вельмі ўсьпешны і даюць надзею на далейшы посьпех у даным напрамку.

Хв. Шынклер.

Зьніжаем і ўзмацняемся.

(Азяранскае спаж. т-ва Рагачэўскага раёну, Бабр. акр.).

Маладое яшчэ наша спажывецкае таварыства існуе ўсяго паўтара гады, але ўзмацняецца з кожным днём.

Калі к моманту арганізацыі таварыства было усяго 127 пайнікаў з паявым капіталам у 281 р. 54 кап. з месячным зваротам 1.300—1.400 рублёў, то зараз мы маем павялічэньне ліку пайшчыкаў у два разы, з паявым капіталам у 655 р. 47 к.

З недахопаў трэба адзначыць няпоўныя паі—ў сярэднім на пай 2 рублі, на што зьвернута ўвага самімі пайшчыкамі. Вядзецца далейшае ўцягваньне пайшчыкаў у каапэрацыю прычым за беднякоў унесены паі з фонду каапэраваньня; гэткім чынам каапэравана 59 чалавек.

Каб мець магчымасьць прасунуць тавары ў вёску, адчынена аддзяленьне ў вёсцы В. Крушынаўка, якое дае звароту ў месяц да 600 руб.

Зьніжэньне цэн займае пачэснае месца ў працы каапэратыву; у зьніжэньні прымала ўдзел уся грамада: партячэйка і сельсавет і інш., і ў іншым напрамку ёсьць здавальняючыя вынікі. Так, напрыклад, раней паркаль № 8 каштаваў 47 кап., а зараз—41 кап., соль зьніжана на 28,2 пр., цукер—на 9,4 проц., цьвікі—на 11,2 проц., жалеза шыннае—на 16,17 пр.

Агулам зьніжэньне да 1 чэрвеня праведзена на 10,8 проц. Зьніжэньне праводзілася за кошт скарачэньня пакладных і гандлёвых выдаткаў і розных камандыровак. З апошняй справаздачы відаць, што, ня гледзячы на цэлы шэраг эканамічных перашкод, як далёкая адлегласьць каапэратыву ад райадзяленьня, дарагоўля хурманак за дастаўку тавараў і інш., —зьніжэньне цэн нічуць не адбілася на становішчы каапэратыву.

Каапэратыў трымае шэфства над піанэра отрадам і хатай-чытальняй.

Наогул, праца нашага каапэратыву сьведчыць аб тым, што пры ўважлівых і ўмелых адносінах да справы праўленьня можна дабіцца вялікіх дасягненьняў у галіне зьніжэньня.

Я. Савіцкі.

І. БАРАШКА.

Хроніка гістарычных падзей.

Люты-кастрычнік на Беларусі і Заходнім фронце *).

Лістапад.

Загад № 9 Ваенрэвкому Заходняга фронту, у якім побач з іншым гаворыцца: «Прапануецца ўсім Саветам Рабоча-Салдацкіх і Сялянскіх Дэпутатаў прыкласьці ўсе натугі да таго, каб найважнейшы цэнтр і апора рэвалюцыі на Заходнім фронце—Менск у выстарчаючай меры задаваляўся хлебам і ўсімі прадуктамі».

10[23]. Пятніца. Сход чыгуначнікаў Віцебскага вузла пастанавіў вітаць Савет Народных Камісараў і ўтварыць Чырвоную Гвардыю.

11[24]. Субота. Уся Улада ў Менску, вобласьці і фронце належыць Рэвалюцыйнаму Камітэту.

«Звезда» паведамляе: „У Мазыры арганізаваны Ваен-Рэвком".

12[25]. Нядзеля. Ваенна-Рэвалюцыйны Камітэт пастанавіў зьняць генэрала Балуева прызначыўшы галоўнакамандуючым Заходняга фронту бальшавіка-падпалкоўніка Камяншчыкава.

14(27). Аўторак. Па пастанове ВРК зачынена друкарня Усмана за друк выдуманых, ліпа правакацыйных радыё-тэлеграм.

Агульны сход членаў прафсаюзу „Игла" у Менску. Саюз налічвае 1254 чал. сяброў.

15-28. Серада. На зьезьдзе воінаў-беларусаў Паўночнага фронту было пастаноўлена аб самавызначэньні Беларусі. Абгаварвалася пытаньне аб мове, школе.

16(29). Чацьвер. Загад № 14 Ваенрэвкому Заходняга фронту аб роспуску Прэзыдыуму, Камітэту і Управы Заходняга фронту Усерасійскага Земскага Саюзу і рэарганізацыі Менскай міліцыі ды інш.

17(30) Пятніца. Загад № 15 Ваенна-Рэвалюцыйнага Камітэту Заходняга фронту аб увядзеньні дзяржаўнай манаполіі на друкаваныя выданьні, згодна дэкрэту Савету Народных Камісараў.

Нарада пры стаўцы у Магілеве агульнаармейскага камітэту. На парадку дню пытаньні: аб ахове стаўкі і агульнаармейскага камітэту ад узброенага нападу бальшавікоў, эвакуацыя стаўкі у Кіеў, ахова устаноўчага збору і пытаньне аб уладзе.

18(1). Субота. Загад № 16 Ваенна-Рэвалюцыйнага Камітэту Заходняга фронту аб барацьбе з марадзёрствам.

3-ці Губэрскі Сялянскі Зьезд (Меншчыны і Віленшчыны) у сваёй рэзалюцыі заклікае ўсёцэла прызнаць дэкрэты Савету Народных Камісараў, заклікаючы усіх грамадзян Менскай губэрні галасаваць у Устаноўчы Збор за сьпіс № 9 [бальшавікоў]. На зьезьдзе абраны Выканком на чале з тав. Крывашэінам. Пастаноўлена выдаваць газэту „Крестьянин".

Выканаўчы Камітэт Магілеўскага Савету прызнаў уладу Саветаў.

Арганізаваны Магілеўскі Ваенна-Рэвалюцыйны Камітэт.

19(2) Нядзеля. I-шы Абласны Зьезд Рабочых і Салдацкіх Дэпутатаў. Зьезд канстатуе, што ўсюды ўжо ўтвораны саветы і улада знаходзіцца ў іхных руках:

Гомельскі Савет у салдацкай частцы—бальшавіцкі, рабочая частка абаронцы. Пасьля Кастрычнікаўскага перавароту Савет пастанавіў падтрымаць выступленьне Петраграду, паслаў прывітаньне Савету Народных Камісараў.

У Лунінцы Савет у першыя часы быў эс-эраўскі, цяпер бальшавіцкі. Улада у руках Савету. Рух войска адбываецца выключна са згоды Савету. Утвораны Ваенрэвком.

У Вілейцы да 8-га [ст. ст.] існаваў Камітэт Ратунку. Арганізаваны Ваенрэвком. Наладжана сувязь з Менскам.

У Ветцы Савет за пераход улады.

У Бабруйску абаронцы вышлі з Савету. Засталіся бальшавікі. Радыёстанцыя увесь час у руках Савету.

У Барысаве толькі што створаны Савет.

У Нясьвіжы пасьля перавыбараў—Савет бальшавіцкі. Утвораны камісіі для правядзеньня у жыцьцё дэкрэтаў рабочага ўраду.

У Сіняўцы Савет абапіраецца на сялян.

У Асіпавічах у Савеце большасьць-бундаўцы. Недавер'е да Савету.

У Жлобіне ўся улада ў руках Савету. Савет папулярны.

У Слуцку пасьля перавароту, у Савет былі запрошаны прадстаўнікі частак. Устаноўлены кантроль. Меншавікі вышлі з Савету.

У Докшыцах улада у руках Савету.

У Рагачове да перавароту Савет займаўся культурна-асьветнай працай. Цяпер пазіцыя чаканьня.

У Гайнавічах—пастаноўлена падтрымліваць Савет Народных Камісараў.

У Рэчыцы ўтвораны Ваенрэвком, рэарганізавана міліцыя, праводзяцца ў жыцьцё дэкрэты ураду. Саветам праведзены патэтовы Сялянскі Зьезд.

20[3]. панядзелак. Другі Франтавы Зьезд. На зьезьдзе галоўнакамандуючым фронту абраны т. Мясьнікоў.

Зьезд прымае рэзалюцыі аб дэмакратызацыі арміі, каранной і тэрміновай зьмене асноў, на якіх пабудавана снабжэньне краіны і арміі.

Падпісан дагавор паміж прадстаўнікамі Ваенна-Рэвалюцыйнага Камітэту Заходняга фронту і ўпаўнаважанага Галоўнага Камандаваньня нямецкага ўсходняга фронту аб перамір'і на ўсім фронце.

Тав. Крыленка уступіў ў Магілеве на пасаду «Галоўкаверху».

Ня гледзячы на пратэсты т. Крыленкі, забіты матросамі на вакзале ст. Магілёў генэрал Духонін. Вышаў першы нумар «Бюлетэню Магілеўскага Рэўкому».

21[4] Аўторак. Утварэньне Выканаўчага Камітэту Саветаў і Савету Народных Камісараў Заходняй вобласьці і фронту.

Выдрукавана у „Звезде" «Інструкцыя Эмісарам Ваенрэвкому Заходняга фронту дзеля правядзеньня па мясцох дэкрэту аб зямлі.

23[6] Чацьвер. Вышаў першы нумар газэты „Крестьянин".

25[8] Субота. Вялічэзная маніфэстацыя і парад войска ў Менску у адзначэньне буйных перамог у барацьбе за мір і дзейнасьць ураду Народных Камісараў. Лёзунг маніфэстацыі: «Уся ўлада Народнаму Ураду Саветаў Рабочых, Салдацкіх і Сялянскіх Дэпутатаў.

28(11) Аўторак. У «Звездзе» зьмешчана наступнае: «Лічучыся з налічам улады у асобе Ураду Народных Камісараў і адносінамі апошняга аб пэўным самавызначэньні народаў, часовы выканаўчы камітэт Вялікай Беларускай Рады прызнае гэты ўрад. Старшыня В. Адамовіч".

29(12) Серада. Загад па штабу Галоўкамандуючага Заходнім Фронтам аб фармаваньні польскіх рэвалюцыйных батальёнаў.

Сьнежань.

1 (14), пятніца. Вышаў першы нумар «Советской Правды» (орган Выканаўчага Камітэту Рабочых, Салдацкіх і Сялянскіх Дэпутатаў Заходняй вобласьці і фроту).

Загад Галоўнакамандуючага Заходн. фронту № 2 па гораду і гарнізону г. Менску аб абвяшчэньні ваеннага становішча ў гор. Менску.

5 (18), аўторак. Дагавор аб перамір'і ўступіў у сілу.

14 (27), чацьвер. Адчыненьне Усебеларускага Кангрэсу скліканага Радай і Беларускім Абласным Камітэтам.

10 (23), нядзеля. Адчыніўся першы губэрскі зьезд савету Віцебскай губэрні.

12 (25) аўторак. Абвешчана нацыяналізацыя дамоў у Віцебску.

Агульнаармейскі зьезд. Паслана тэлеграма: „Агульнаармейскі Зьезд, сабраўшыся ў рашучыя рэвалюцыйныя дні шле з глыбіні душы і нетраў народнай арміі, якая яшчэ ня зьбіраецца слабець духам, гарачае прывітаньне Цэнтральнаму Камітэту, Савету Рабоча-Салдацкіх і Сялянскіх Дэпутатаў і Рабоча-Сялянскаму Савету Народных Камісараў.

Смела наперад. Магутны франтавы рэзэрв ідзе вам грозна на дапамогу. І тады ўжо нябудзе літасьці ворагам нашых Рабоча-Сялянскіх Саветаў".

18 (31) панядзелак. Роспуск Усебеларускага Кангрэсу Савету Народных Камісараў Заходняй Вобласьці і Фронту.

Арганізацыя нелегальнага Выканаўчага Камітэту Першага Ўсебеларускага Зьезду (Кангрэсу).

Апошнія дні. Трэцяя Паўночна-Заходняя абласная канфэрэнцыя РСДРП (бальшавікоў).

1918 ГОД.

Студзень.

3—6-га (ст. ст.). Канчатковае замацаваньне Савецкае Улады на 3-м Губэрскім Зьезьдзе Рабочых і Сялянскіх Дэпутатаў Магілеўскай губэрні.

7 (20), нядзеля. IV-ты Зьезд Саветаў Сялянскіх Дэпутатаў Магілеўскай губэрні выказаўся за Савецкую Уладу.

25—27-га (ст. ст.). Утварылася Вялікая Беларуская Нацыянальная Рада на тэрыторыі акупаванай Беларусі.

26 (8), чацьвер. Арыштавана ў Менску Беларуская Вайсковая Рада.

Люты.

14 (27), панядзелак. Пастанова Ураду РСФСР, аб утварэньні Беларускага Нацыянальнага Камісарыяту.

16 (1), серада. Легіёны Довбар-Мусьніцкага разьбілі савецкае войска пад станц. Ясень.

18 (3), пятніца. Віленская Беларуская Рада вынесла пастанову аб разрыве паміж Беларусьсю і Расеяй.

Эвакуацыя П.-З. Камітэту РСДРП(б) і Савету Народных Камісараў Заходняй вобласьці і фронту ў Смаленск з Менску.

20 (5), нядзеля. Нямецкія акупанты занялі Менск. Пачалася нямецкая акупацыя на Беларусі, якая працягвалася дзесяць амаль што месяцаў.

*) Пачатак гл. «С. Б.» № 150 і 151.

Беларускі студэнт.

На ніву народнай асьветы.

Новыя кадры кваліфікаваных працаўнікоў-грамадазнаўцаў, матэматыкаў, літаратараў і прыродазнаўцаў [illegible] ВНУ.

Студэнтам гэтага выпуску, як і мінулых двух, [illegible]

[illegible]

Галоўныя задачы студэнта.

Зараз у вышэйшых навучальных установах адбываюцца вакацыі. [illegible]

[illegible]

[illegible] няць самы шчыры ўдзел. На месцы разам з настаўнікам і хатнікам, студэнт павінен быць у шэрагах арганізатараў гэтага «Тыдню Абароны». Паставіць на належную вышыню працу мясцовай ячэйкі ТДА-Авіяхім, а дзе яе няма арганізаваць і сабраць навакол яе актыў, прыняць крокі для ўтварэньня добрай грамадзкай думкі гэтай дабраахвотнай арганізацыі працоўных, пашырыць яе шэрагі—абавязак кожнага пралетарскага студэнта.

Ворагі пралетарыяту выкарыстоўваюць сучасны момант для сеяньня панікі, распаўсюджваньня розных уласных выдуманых чутак, асабліва на вёсцы; пагэтаму студэнцтва павінна прыняць усе крокі каб добра і даскнальна растлумачыць сялянству аб нашым сапраўдным міжнародным становішчы і аб тых задачах, якія стаяць перад рабоча-сялянскай краінай у сувязі з ім. Адначасова неабходна весьці барацьбу з распаўсюджваньнем гэтых «сакрэтных» чутак.

Лёзунг апошніх дзён: «Узмацнім нашу фінансавую магутнасьць», як [illegible] ўстановы. Зараз вясковая і мястэчковая моладзь рыхтуецца да паступленьня ў тую ці іншую ўстанову. Тут дапамога студэнцтва павінна быць праведзена на ўсе 100 проц. Асабліва гэта важна ў сувязі з тым, каб бядняцка-серадняцкая моладзь мела магчымасьць вытрымаць іспыты, якія будуць конкурснымі, з тым каб забясьпечыць паступленьне гэтай часткі у ВНУ — бо камандыроўкі, як і ў мінулым годзе, ня будуць патрабавацца.

Растлумачыць, што трэба, дапамагчы акадэмічна, ня пужаць, як гэта часта бывае, а высьветліць паступаючаму ўсе моманты, мэты кожнага факультэту і аддзяленьня—вось што неабходна.

Вось галоўнае, што неабходна зараз зрабіць студэнцтву, побач з той працай, што яно заўсёды праводзіць. Па працы ячэйкі ТДА-авіяхім, па ліку ўкладчыкаў у касы ашчаднасьці, завярбаваных студэнтам і г. д., магчыма будзе судзіць аб працы, якую правёў студэнт, як грамадзкі абавязак.

Т Гурвіч.

Аб студэнцкай працы на вёсцы.

Студэнцкая праца на вёсцы ў сучасны момант набывае асобную вагу ў сувязі з міжнародным становішчам і НЭП'ам. Калі раней вёска мела аднаго надворнага ворага-абшарніка, то цяпер бедняку даводзіцца разьбірацца ў вельмі складаных пытаньнях суадносін з серадняком і кулаком. Апроч гэтага, там вядзецца і рашучае рэлігійнае змаганьне. Часта ад ня досыць яскравага ўразуменьня гэтых абставін здараецца скрыўленьне напрамку партыйнае і савецкае палітыкі па вёсцы. Задачай студэнта і зьяўляецца дапамагчы сялянам разабрацца ў розных пытаньнях шляхам распаўсюджваньня і тлумачэньня пастаноў і распараджэньняў улады. Некаторыя таварышы раней хацелі накіраваць працу на вёсцы па асобнаму аднолькаваму мэтаду ўсюды незалежна ад умоў і ўзроўню разьвіцьця насельніцтва. Яны гавораць, што кожнаму студэнту патрэбна даць абмежаванае заданьне ў галіне яго спэцыяльнасьці. Гэта добра, але ў горадзе, дзе ёсьць розныя спэцыялісты. У вёсцы кожны студэнт павінен быць слаўваром. Працаваць толькі па спэцыяльнасьці, гэта значыць рабіць «вучоныя» даклады па асобных галінах навукі. У сялян-жа да такіх дакладаў страцілася ўсякая цікавасьць. Нават у горадзе на такія даклады заклікаюць карцінамі або канцэртамі. Там патрэбны не траскучыя навуковыя даклады, а простыя гутаркі па розных бягучых пытаньнях. Там патрэбна ведаць ня толькі што сказаць, але як і падыйсьці да сялян. Ніколі ня варта надаваць гутаркам афіцыяльнасьці. Лепш за ўсё ня зьбіраць на даклады сялян, а самому шукаць іх. У сьвята, або перад сходам сяляне надта многа займаюцца рознымі гутаркамі. Вось гэты час і патрэбна скарыстаць, зьявіўшыся да іх не як дакладчык, а як сябра грамады.

Пры чым гутарку пачынаць ня з мэты, якую ставіш, а з тэмы сялянскай гутаркі і давесьці яе да патрэбнай мэты. Каб гутарка была больш ажыўлёнай і сяляне ёй давяралі, трэба пасьля гутаркі прачытаць на тую-ж тэму артыкул, або распараджэньне з газэты. Такім чынам можна ня толькі папулярызаваць палітыку ўлады, але прышчапіць інтарэс да друку і лягчэй знайсьці балючыя пытаньні сялян. Такі «хвасьцізм» для вясковых умоў не пакажацца недарэчнасьцю для таго, хто працаваў на вёсцы. Для такой працы ня трэба і канчаць некалькі факультэтаў, як некаторыя думаюць, а трэба толькі пралетарская шчырасьць. Сыстэма анкетнага вучоту студэнцкай працы, якая практыкавалася ў БДУ, садзейнічала казеншчыне. Кожны студэнт клапаціўся, каб гутарку правесьці з «пафасам». Для ўхіленьня такіх недарэчнасьцяй, трэба весьці вучот ня колькасьці дакладаў, агульнай працы. Мясцовыя арганізацыі павінны сачыць за зьместам працы студэнта і дапамагаць яму, а не зьвязваць яго ініцыятыву. Шчырая і карысная праца выявіцца нават адносінамі сялян да студэнта. Вось за гэту працу і атрымае ён належную атэстацыю, ямчэ лепшую чым анкетная.

Сьмялей за працу пад кіраўніцтвам камуністычнай і камсамольскай арганізацыі! Нас там чакаюць.

Мік. Вясковы.

СТУДЭНЦКАЯ ХРОНІКА.

Стыпэндыі на летнія месяцы.

На час летніх вакацый—на ліпень і жнівень лік стыпэндый у БДУ паменшан. З гэтай прычыны будзе зьнята з стыпэндыі на памянёныя месяцы 300 асоб. Механічна застаюцца на стыпэндыі на лета студэнты апошніх курсаў Мэдфаку і Пэдфаку, а таксама накіраваныя на курорт, альбо экскурсію

Фізвыхаваньне.

Выканпрафбюро БДУ пачала кампанію па ўцягваньню студэнцтва ўніверсытэту, якое засталося на час летніх вакацый у Менску ў спортгурток. Штодзённа праводзіцца ў выканпрафбюро рэгістрацыя жадаючых.

Чэмбэрлену адказ.

Ячэйка Осо-Авіяхіма БДУ сабрала на пабудову самалёту ім. «ОСО-АВІЯХІМА БССР» эскадрыльлі «НАШ АДКАЗ ЧЭМБЭРЛЕНУ» 100 руб. Гэта ўжо другі ўзнос ячэйкі.

Кубуч Беларусі.

Цэнтральнае бюро пралетстуда распрацавала палажэньне аб камісіі па палепшаньню быту студэнцтва. Праэкт гэтага палажэньня ўносіцца на зацьвярджэньне СНК Беларусі. Кубучы іншых універсытэцкіх гарадоў шырока разгарнулі сваю працу і адыгрываюць некаторую ролю ў палепшэньні матар'яльнага становішча студэнцтва.

Да прыёму ў БДУ.

З 1 ліпеня распачаўся прыём заяў ад жадаючых паступіць у БДУ. Заявы будуць прымацца да 10 жніўня. На мэдфак будзе прынята 75 асоб, на факультэт права і гаспадаркі—180 і на пэдфак—240 чал. Праверка ведаў і залічэньне адбудзецца ў працягу часу ад 15 жніўня да 1 верасьня.

Да заявы аб паступленьні ў Універсытэт неабходна далучаць гэткія дакуманты:

1) мэтрыку, 2) аб адносінах да вайсковай павіннасьці (для мужчын), 3) аб асьвеце, 4) 2 засьведчаныя фатаграфічныя карткі, 5) мэдыцынскае пасьведчаньне аб здароўі і 6) пасьведчаную анкету.

ПРАДАЕЦЦА
зрыў-папера, макулатура і старыя газэты.
Спытацца у канторы газэты „Савецкая Беларусь“
(рог вуліц Карла Маркса і Ленінскай, 2-гі дом Саветаў).

ДЭКАНАТ БДУ ЧАКАЕ.

Як ужо паведамлялася, сёлета арганізуецца прыродазнаўча-навуковая экскурсія студэнтаў Белар. Дзярж. Унівэрсытэту, на Каўказ. Гэта экскурсія мае прыродазнаўча-навуковы характар. Яна ставіць сабе мэтай збор матар'ялаў для некаторых лябараторый прыродазнаўчага аддзяленьня пэдфаку.

Ня гледзячы на тое, што у гэтай справе, здаецца, павінен быў прыняць самы шчыры ўдзел дэканат пэдфаку, мы гэтага нічога ня бачым—поўная з боку апошняга незацікаўленасьць.

На просьбу Выканпрафбюро БДУ выдзеліць навуковага працаўніка кіраўніка экскурсіі, які разам са студэнтамі накіраваўся на Каўказ, праўленьне Ўнівэрсытэту запрапанавала дэканату Пэдфаку выдзеліць гэткага

Дэканат на запытаньне старшыні экскурсійнае групы ці выдзелен кіраўнік заявіў: «Дагаварэцеся самі з навуковым працаўніком, калі знойдзецца жадаючы, калі ён захоча паехаць за свой кошт, няхай кіруе экскурсіяй, а мы выдзеліць ня можам, бо грошай на камандыроўку няма». Вось гэтак прымае ўдзел дэканат у наладжваньні экскурсіі. Ён чакае, пакуль самі студэнты пажадаюць выканаць працу дэканату, пакуль знойдуць з навуковых працаўнікоў **ахвотніка паехаць ды ў дадатак за свой кошт па справе унів-ту**. Застаецца сказаць: «сядзі ля мора і чакай пагоды».

Экскурсія выяжджае з Менску без кіраўніка з прычыны бюракратычных адносін дэканату. Зразумела, што **каштоўнасьць экскурсіі без навуковага працаўніка, значна паніжаецца ў акадэмічным сэнсе**. У той час, калі на гэта трацяцца дзяржаўныя сродкі, неабходна было-б зрабіць так, каб яны прынесьлі максімум карысьці. Але вось пануе фармалізм, дэканат чакае ахвотніка паехаць за свой кошт. Няхай чакае.

Трэст.

Галоўлітбел 24864.

ХРОНІКА.

Пабудоўка танка «Фэлікс Дзяржынскі».

Пры рэдакцыі газэты «Орка» ўтворана камісія ў складзе т.т. Гэльтмана, Клыса і Вансоўскага па збору сярод польскага працоўнага насельніцтва ў БССР сродкаў на пабудоўку танка «Фэлікс Дзяржынскі».

Да гэтага часу збор і выклікі далі ўжо 300 р. На акругах разасланы падпісныя лісты. Ахвяраваньні прымаюцца ў рэдакцыі газ. „Орка“.

Новая партыя інкубатараў.

Наркамзем атрымаў з Нямеччыны новую партыю інкубатараў (машын для штучнага вываду куранят), усяго 8 шт., а таксама 8 іншых машын для птушніцкае гаспадаркі.

Інкубатары разьмеркаваны паміж птушніцкімі таварыствамі Менскай, Барысаўскай, Аршанскай, Віцебскай, Магілеўскай і Гомельскай акругі.

Частка інкубатараў будзе дадзена Горацкаму птушніцкаму т-ву дзе вывадка будзе праводзіцца пад наглядам выкладчыкаў і студэнтаў с.-г. акадэміі.

Экскурсія жанаргізатараў у «Чырвонае Урочышча».

На днях адбылася экскурсія жанаргізатараў пры ЦК КПБ у лягэры «Чырвонае Урочышча» для практыкі па ваенізацыі.

У экскурсіі прынялі ўдзел таксама працаўніцы менакружкому КПБ (агулам 90 ч.).

Для экскурсантак была арганізавана баявая страляніна, пасьля чаго жанчыны азнаёміліся са спосабамі газаакурваньня, газаўбежышчам і жыцьцём Чырвонай арміі ў лягерах.

«Лясная быль»—у Закаўказьзі.

У маі-чэрвені ў тыфліскіх кіно дэманстравалася беларуская кіно-фільма «Лясная быль». Фільма зрабіла найлепшае ўражаньне і мела заслужаны посьпех.

Дом «Лесбела».

На пабудову дому „Лесбела“ у Менску адпушчана 250.000 р. Дом будуецца ля заводу «Дрэваапрацоўнік». Палова яго кватэр прызначаецца выключна для рабочых заводу, рэшта для супрацоўнікаў „Лесбелу“.

Пабудоўка дому даручана „Белгосстрою“.

Новы скураны завод у Менску.

Закончваа пабудоўка новага вялікага скуранога заводу ў Менску. На днях завод атрымоўвае абсталяваньне з заграніцы.

Работа на заводзе пачнецца ў верасьні

Машыны для «Белгосстроя».

„Белгосстрой“ атрымаў з заграніцы тры электрычныя бэтона-мяшалкі. Устаноўка гэтых новых машын на буйных будаўнічых работах дае зьніжэньне кошту работы больш чым на 50 про

Папаўняем «фонд абароны краіны».

Цэнтральны рабочы сад-клюб „Прафінтэрн“, супольна з саюзам савецка-гандлёвых служачых і рабочых транспартнікаў, арганізуе 10 і 11 ліпеня масавыя гуляньні, збор з якіх пойдзе на папаўненьне «фонду абароны».

Пашырэньне Віцебскай фабрыкі акуляраў.

Адпушчана 600.000 руб. на дабудову новага цэху на Віцебскай ф-цы акуляраў. Пад цэх будуецца спэцыяльнае памяшканьне, якое будзе каштаваць 250000 р.

Бабруйшчына—на першым месцы.

Па збору сродкаў на самалёт — «Наш адказ Чэмбэрлену»—першае месца займае Бабруйшчына.

Да гэтага часу ў акрузе сабрана 2096 р.

У Осо-Авіяхіме.

Газакамэра.

Сэкцыя Паветрана-Хімічнае Абароны ЦС ОсоАвіяхіму БССР адпусьціла на рамонт газакамеры ў гор. Менску 150 руб. Рамонт яе будзе скончаны да 10 ліпеня да «Тыдню абароны». У канцы будуць праведзены масавыя акурваньні сяброў Осо-Авіяхіму і ўсіх жадаючых.

Авіяхіматрады.

Сэкцыя Паветрана-Хімічнае Абароны ЦС Осо-Авіяхіму БССР прыступіла да фармаваньня на тэрыторыі БССР—авіяцыйна-хімічных атрадаў.

Гэтыя атрады ў першую чаргу ставяць задачай арганізацыю паветрана-хімічнае Абароны грамадзянскага насельніцтва.

Праз гэтыя атрады будзе прапушчана як мага больш сяброў Осо-Авіяхіму, якія прайшоўшы навучаньне ў камандах атраду, пераводзяцца ў рэзэрв атраду, а на іх месца ў каманды будуць набірацца новыя.

Акрамя паветрана-хімічнае абароны, каманды атрадаў, а таксама і рэзэрв, будуць скарыстоўвацца і дзеля мірна-карысных мэтаў, як барацьба з сельска-гаспадарчымі і лясными шкоднікамі, дамовымі паразітамі і г. д.

Фізкультура.

Курсы для фізкультурнікаў.

Пры Менскім акружкоме ЛКСМБ адчыніліся курсы па падрыхтоўцы фізкультурнікаў. На курсах будзе займацца 60 фізкультурнікаў-камсамольцаў.

На лодках Віцебск—Полацак.

Віцебскія фізкультурнікі наладжваюць вялікую экскурсію па Дзьвіне ў напрамку на Полацак.

Вільня ў Дуброўне.

(На здымках фільмы „Гірш Лекерт“).

Ленінградзкая кіно-экспэдыцыя, на чале з рэж. Рашалем, адразу па сканчэньні павільённых здымкаў „Гірша Лекерта“ на 3-й фабрыцы Савкіно, прыехала ў Беларусь.

Экспэдыцыя доўга шукала месца, дзе можна было-б зазьняць натуру для фільмы і, урэшце, застанавілася на г. Воршы і м. Дуброўні.

На днях экспэдыцыя выехала ў Воршу і Дуброўну.

Ворша—першы раз трапляе на экран. Прыгожы Дняпро, яго прыток Аршыца—усё гэта якраз патрэбна для фільмы.

Мне прышлося прысутнічаць у часе надзвычайна цікавых здымкаў.

Рэвалюцыйная сходка на лодках. Усе дробязі мінулай эпохі вытрыманы вельмі дэтальна. Праводзіць здымкі дапамагаюць студэнты-адпускнікі: яны ўдзельнічаюць у масавых сцэнах.

У Воршы кіно-экспэдыцыя прабыла некалькі дзён і выехала ў Дуброўню, якая будзе выяўляць „старую Вільню“, дзе праходзіла рэвалюцыйная дзейнасьць Гірша Лекерта

«Вільню» здымаюць у Дуброўні, у якой яшчэ захоўваўся стары яўрэйскі быт. Асабліва-ж славіцца ў Дуброўне яўрэйская сінагога: гэта цэлы гістарычны помнік.

Прыезд кіно-экспэдыцыі зьявіўся для глухога мястэчка цэлай эпохай. Як раз была субота. Кіно-экспэдыцыя належна выкарыстала гэты дзень. Былі зазьняты сцэны ў сынагозе і яшчэ шэраг іншых важных момантаў.

Шмат цікавых момантаў можна прывесьці з працы экспэдыцыі.

Напрыклад, лепшым артыстам аказаўся мясцовы рабін, які, праўда, не з асаблівай прыемнасьцю згадзіўся іграць для фільмы.

Рэж. Рашаль паведаміў нашаму супрацоўніку, што здымка натуры для „Гіршы Лекерта“ праходзіць вельмі пасьпешна, нават лепей, чым можна было чакаць.

Трэба адзначыць, што кіно-экспэдыцыя карыстаецца надзвычайна цёплым прыёмам з боку мясцовых органаў.

Хутка экспэдыцыя прыяжджае ў Менск, дзе таксама будуць праведзены некаторыя здымкі.

Я.

ЗДАРЭНЬНІ.

За тры дні—тры ўтопленікі.

У Барысаве за апошнія тры дні чэрвеня ўтапіліся: гр-н А. Шугля—упаў у ваду з лодкі, Настася Шылак—упала з кладкі і Ів. Верхаводка—упаў у ваду з плыта.

Усе—жыхары г. Барысаву.

За карцёжным сталом.

У Нова-Барысаве на вуліцы Энгельса ў доме № 33 сабралася 7 чал.-карцёжнікаў. У часе ігры адзін з іх, Янка Ганчар, стрэліў з «Монтэ-Крысто» і забіў Барыса Сьвідэрскага.

„Уважны сын“.

Лясьнік Палькоўскага лясьніцтва, Касьцюковіцкага раёну, Якуб Воўкаў, начаваў у лесе са сваім сынам Мікалаем. У часе начлегу Я. Воўкаў быў моцна паранены ў грудзі з паляўнічае стрэльбы. Дазнаньнем высьветлена, што яго хацеў забіць сын Мікалай, які затрыман.

Сьмерць ад аборту.

Гр-ка М. Крычава, Акуліна Белая, сама тужным спосабам зрабіла аборт гр-цы таго-ж мястэчка Аўдоці Лацкевіч, якая ў хуткім часе памёрла. „Абортыстка“ затрымана і прыцягваецца да адказнасьці.

Растрата.

Прыказчык Даўгамохскага спажывецкага таварыства Базыль Ваўчкоў, растраціў 355 руб. крамных сродкаў. Растрата выклікала вялікае абурэньне сярод спажыўцоў. Ваўчкоў затрыман.

ЦЫРК-КІНО.

ЦЫРК А. Г. КИССО.	Пятніца, 8-га ліпеня Адчыненьне Кіеўскага цырку пад кір. А. Г. Кіссо і вялікага міжнароднага чэмпіянату французскае барбы арганізаванага А. Д. Горэцам Пачатак прадстаўленьня а 8 з паловаю гадз. вечара, а барбы—у 11 гадз. веч. Цэны ад 25 кап. Адміністратар Н. НІКОЛЬ.
КІНО «ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА».	З пятніцы, 8-га ліпеня, па нядзелю, 10-га ліпеня [уключна]. 3-я апошняя сэрыя ў 10-х частках. „ОТРЕЗАННЫЕ ОТ МИРА“.
КІНО «ПРАЛЕТАРЫ».	З аўторка, 5-га ліпеня. Вялікая замежная пастаноўка ЯНКА КОНСУЛ. Камэдыя у 7-х частках. Звыш праграмы—выступленьне выкан. цыганск. рамансаў М. Нароўскай.

КНИГИ по физкультуре, спорту, стрелковому спорту.

Дюперон.—Тренировка физкультурника 50 к. И. П. Мюллер.—Моя система—15 минут ежедневной работы для здоровья. 80 к. Пиотровский.—Эбер и его естественный метод физич. воспитания, 50 к., Н. Лысенков и Г. Синельников.—Анатомо-физиологические основы физкультуры человеч. тела. 2 руб. А. С. Золотухин и П. Н. Соколов.—Научно-врачебный контроль над физическим развитием, (в переплете). 2 руб. 25 коп. Физкультура.—Полный курс под ред. проф. Игнатьева и Романова с 123 рис 2 р. 25 к. Кутейников.—Легкая атлетика. 60 к. Ф. Борисов.—Велосипед. 45 коп. Козлов.—Футбол, ручной мяч, баскет-бол. 35. Козлов.—Городки, руская лапта, итальянская лапта, воллейбол. 30 коп. Трунин.—Физкультура летом, 40 к., И. Герд.—Игры на вольном воздухе. 1 р. 90 к. Г. Бессан.—Игры физкультурника. 75 к. С. Белопольский и Горчин.—Сборник вольных упражнений. 45 к. А. Дифр.—Спорт и физич. воспитание под наблюдением врача. 75 к. А. Жемчужников.—Водный спорт, плавание и гребля, 50 к., А. Железный.—Как научиться плавать. 22 коп. Рудницкий.—Лечение солнцем туберкулеза и друг. болезней.—1 р. Рудницкий.—Вода, воздух и солнце в лечении болезней. 80 коп. В. Алкалаев.—Стрелковый спорт. 40 коп. Филатов и Эвальд.—Определение расстояния до целей в стрелковом бою. 20 коп. Шестоперов.—Лодочный спорт. 35 к.

Заказы на все имеющиеся на рынке книги по физкультуре и спорту выполняются наложенным платежом немедленно.

Составление, пополнение и комплектование библиотек по физкультуре и спорту.

Требования и деньги (можно марками) направлять по адресу: Москва, 155, Малая Бронная, 10, помещение 3, „Книжная полка“. 2—6

Плян

правядзеньня сьвяткаваньня гадавіны вызваленьня Беларусі ад белапалякаў праз Менскую радыёстанцыю.

НЯДЗЕЛЯ, 10 ЛІПЕНЯ

5-20—5-50 Даклад аб вызваленьні Беларусі ад белапалякаў і міжнароднае становішча.
6-00—7-00 „Беларуская Вёска“ па радыё, прысьвечаная гадавіне вызваленьня.
7-00—8-00 Успаміны аб белапольскай акупацыі.
8-00—8-30 Даклад МОПР'у.
8-30—9-15 ОСО-Авіяхіму.
9-15— Вечар беларускай рэвалюцыйнай музыкі

ПАНЯДЗЕЛАК, 11 ЛІПЕНЯ.

5-00—5-30 Даклад ЦК ЛКСМБ аб дні вызваленьня.
5-30—7-30 Беларуская радыё-газэта.
7-30—8-30 Літаратурны час.
8-30—9-00 Палітагляд.
9-00—11 Канцэрт беларускай рэвалюцыйнай музыкі.

Калі ў горадзе будзе адбывацца ўрачыстае пасяджэньне, прысьвечанае гадавіне вызваленьня, будзе наладжана трансляцыя гэтага пасяджэньня.

У горадзе будуць устаноўлены гучнагаварыцелі.

СУД.

«Хлебнае» месца.

Калі буфэтчыка сталоўкі Быхаўскага спажывецкага т-ва Іголкіна назначылі загадчыкам сталоўкі, то пачалі шукаць кандыдата ў буфэтчыкі.

Шукалі доўга. Урэшце застанавіліся на Якубе Ардашнікавым.

— Ардашнікаў—здольны хлопец. Любіць папрацаваць, асабліва на каапэрацыйным фронце. Давай назначым яго буфэтчыкам. Няхай працуе.

Буфэт сталоўкі Быхаўскага спажывецкага т-ва, ад іншых буфэтаў адзначаўся толькі тым, што над ім ня было ніякага кантролю.

— Рабі што хочаш: поле дзейнасьці шырокае.

Першае, што Ардашнікаў зрабіў, дык гэта знайшоў свайго старога сябра Андрэя Рудзіна і назначыў сваім памоцнікам. У буфэце працы мала, але як-жа гэта абыйсьціся бяз „правай рукі“.

І толькі пасьля гэтага Ардашнікаў узяўся за «працу». Недарэмна-ж ён „здольны“ хлопец.

З вёскі выклікаў Ардашнікаў сваякоў, з мястэчка запрасіў сяброў і пачаў іх частаваць.

У буфэце—чаго хочаш.

— Бярэце, даражэнькія, усё, што падабаецца, бярэце. Я адказваю!

І бралі.

Пілі, закусвалі. Ізноў пілі.

„Хлебнае“ месца ў Ардашнікава. Як яго ня выкарыстаць?

Гэтак цягнулася некалькі тыдняў. Загадчык сталоўкі заўважваў Ардашнікаву, што гэткая «праца» дабром ня скончыцца.

Ардашнікаў у такіх выпадках самаадзейна заяўляў:

— Я адказваю, а ня вы.

Толькі месяц загадваў буфэтам Ардашнікаў, і за гэты месяц яго прыяцелі і сябры выпілі на 962 р.

Магілеўскі акруговы суд прыгаварыў Ардашнікава на тры гады зьняволеньня, а Рудзіна—на год.

Я.

СУДОВАЯ ХРОНІКА.

Дапамагач.

Акім Хамякоў узяўся дапамагчы свайму знаёмаму Паўзоўскаму (в. Чяпялінкі, Горацкага р.) купіць каня.

— Ты пазыч грошы,—сказаў ён яму,—пойдзем купляць.

Пазычыў. Пайшлі. Але не прайшлі яны і вярсты ад вёскі, як Хамякоў накінуўся на Паўзоўскага і адабраў грошы.

Аршанскі акр. суд прыгаварыў Хамякова на 4 гады зьняволеньня.

Гвалтаўнік.

А. Гіцінаў па дарозе ў в. Цёплае, Чаускага р., згвалціў дзяўчыну Е.Д-ву, з якою разам ішоў.

Магілёўскі акруговы суд прыгаварыў гвалтаўніка на год і 6 месяцаў зьняволеньня.

Лістаносец-злодзей.

Антось Высоцкі быў лістаносцам у Менскай пашт.-телегр. канторы толькі два месяцы, але і за гэты кароткі час пасьпеў «адзначыцца»: запісваючы ў кніжку каштоўныя заграніччныя пакеты і падрабляючы подпісы асоб, на імя якіх былі пакеты адрасаваны, Высоцкі забіраў даляры сабе. Гэткім чынам ён прысвоіў 40 даляраў. Менскі Акруговы Суд прыгаварыў А. Высоцкага на 3 гады зьняволеньня з суровым адмежаваньнем. Апроч таго, Суд пастанавіў спагнаць з яго ў карысьць Менскай п. т. канторы 40 руб.

НАВУКА І ТЭХНІКА.

Лячэньне сьвінкі сальварсанам.

Французскаму вучонаму Керморгану ўдалося знайсьці чыстую культуру «Эпідэмічнага піраніта»—распаўсюджанай, асабліва сярод дзяцей хваробы «сьвінкі» (запаленьне сьлінных жалёз каля вушэй). Найсьці гэтыя мікробы доўга не ўдавалася.

Кермарган дасьледваў сьліну хворага і знайшоў палачка падобныя бактэрыі і сьпірахэты, прышчапіў іх малпам і яны захварэлі сьвінкай.

Мышаковыя прэпараты, напрыкл. сальварсан добра вылечваюць хваробы, якія выклікаюцца сьпірахэтам (зваротны тыфус, сіфіліс).

Для лячэньня сьвінкі ўжыў сальварсан і малпы скора поўнасьцю вылячыліся.

Цяпер Кермарган робіць досьледы лячэньня сальварсанам сьвінкі над людзьмі.

Гэлій у СССР.

Газ гэлій мае вялікую каштоўнасьць для паветранага плаваньня і сустракаецца на зямлі вельмі рэдка.

Да апошняга часу ён здабываўся пераважна ў Злучаных Штатах Паўночнай Амэрыкі і Канадзе. Толькі нядаўна і зусім выпадкова ў Нямеччыне выкрыта крыніца гэлія—з монацытавых пяскоў.

Па апошніх вестках, сярод нязьлічаных багацьцяў Сібіры і Забайкальля па плыні ракі Унды, а таксама ў Аранбурскай губ. маюцца вялізныя заляганьні монацытавых пяскоў.

Зараз вучоныя СССР робяць дасьледваньні гэтых пяскоў, прычым ёсьць дадзеныя за тое, што газ гэлій можна будзе здабываць з астаткаў пасьля прамыўкі золата.

Ледзяныя грэблі.

У Нямеччыне распрацован цікавы праэкт пабудовы часовых ледзяных грэбляў для абароны марскіх берагоў ад зруйнаваньня. Каля берагу, на некаторай адлегласьці ад яго ў моры кладуцца гарызантальныя трубы, якія ўмацоўваюцца на вэртыкальных трубах, дасягаючых дна.

У трубы пампуецца жыдкае паветра, якое замаражвае ваду, такім чынам утвараецца ледзяная сьцяна ад дна і вышэй вады. Затым вада, якая знаходзіцца паміж берагам і сьцяной, выліваецца насосамі і на гэтым пустым месцы ставяць, будуюць настаяшчую грэблю. Пабудова канчаецца ў два тыдні. За час, пакуль лёд растане, мора наносіць пясок і ўмацоўвае пабудаваную сталую грэблю.

Новае ў барацьбе з шаленствам.

Праф. Кондо [Японія] вынайшоў прышчэпку, якая захоўвае сабак ад шаленства. Гэта—эмульсія, якая складаецца з жыжкі ўзятай з галоўных і сьпінных мазгоў шалёнай сабакі і фенолу. Пасьля такой прышчэпкі сабакі, пакусаныя шалёнымі сабакамі, засталіся здаровымі. У Японіі, у зьвязку з эпідэміяй шаленства сабак, уведзена абавязковая прышчэпка сабакам супроць шаленства. За апошнія месяцы прышчэпка зроблена дзесяткам тысяч сабак.

Апавяшчэньне.

— Сёньня, 8 ліпеня, а 7 гадзіне ўвечары, у малой залі клюбу імя К. Маркса, адбудзецца агульна-гарадзкая нарада камісій пры прадпрыемствах, установах і прафсаюзах, па падрыхтоўцы да 10-й гадавіны Кастрычнікавае рэвалюцыі.

Яўка ўсіх членаў камісій абавязкова.

Паштовая скрынка.

Тав. Б. Артыкул—«На пашыраным пленуме ВСФКБ» ня пойдзе: аб гэтым ужо друкавалася ў нашай газэце.

Адказны рэдактар М. КУДЗЕЛЬКА.

БАЛЯНС
Віцебскага акруговага т-ва сел.-гасп. крэдыту
на І ліпеня 1927 года.

АКТЫЎ

1.	Каса, бяг. рах. капт. паперы	50381	62
2.	Учот вэксал. і спэц. бягуч. рах.	275266	04
3.	Мэтавыя пазыкі	1676119	71
4.	Карэспандэнты	17617	92
5.	Маемасьць і ўдзел у прадпрыемствах	136377	79
6.	Пратэрм. пазыкі і няпэўныя даўгі	20339	24
7.	%% і камісія сплочаная	48362	64
8.	Бягучыя выдаткі	17239	48
9.	Розныя актывы	10936	91
	БАЛЯНС	2252641	35

ПАСЫЎ

1.	Асноўны капітал	232231	89
2.	Іншыя капіталы	180166	52
3	Пазыкі	1569780	—
4.	Спэц. бяг. рах. у Дзяржбанку пад вэксалі	3000	—
5.	Уклады і бяг. рах.	141309	94
6.	%% і камісія атрыманая	102382	16
7.	Іншыя пасывы	23770	84
	БАЛЯНС	2252641	35

Старшыня праўленьня НАВУМЧЫК.
Галоўны бухгальтар ГЕОРГІЕЎСКІ.

ВСЕМ НЕОБХОДИМО ПРИОБРЕСТИ АВТОМАТИЧЕСКИЙ СЧЕТЧИК, который без всяких знаний МОМЕНТАЛЬНО дает готовые результаты умножения, деления и вычисления процентов. Высылается немедленно по получении заказа и 50 к. За пересылку и упаковку 20 к., всего 70 к. (можно марками). Наложенным платежом высылается от 3 руб.
Заказы и деньги направлять по адресу: Москва 155, Малая Бронная, 10, помещение 3, „КНИЖНАЯ ПОЛКА“.

Лаўжанскі сельсавет паведамляе, што ў працягу месяца, з дню абвяшчэньня гэтага, у ім адбудзецца разгляд справы аб скасаваньні шлюбу гр-кі **МАЛЬЦАВАЙ Еўфрасіньні Дарафееўны** з гр-нам **МАЛЬЦАВЫМ Аляксандрам**, які знаходзіцца невядома дзе.

Барысаўскі Гарсавет выклікае гр. **ДВОРКІНД Міню Хацкелёву** на 5 жніўня г.г. па справе скасаваньня шлюбу, згодна заявы гр. **ДВОРКІНДА Абрама**, пражыв. у горадзе Барысаве.

ЗГУБЛЕНЫ:

— Картка на каня Благачынавай К. А., выд. Хоцімскім РВК, кв. 3773.

— Картка на каня № 9642 Сьцефаненкава Р., выд. Хоцімскім РВК, кв. 3775.

— Пашпарт Батвілаўскага Н., выд. Краснапольскім РВК, кв. 3776.

— Картка на каня № 1571 Новікава А. І., выд. Клімавіцкім РВК, кв. 3777.

— Картка на каня № 6246 Паборцава П., выд. Хоцімскім РВК, кв. 3778.

— Картка на каня Міранкова П., выд. Хоцімскім РВК, кв. 3779.

— Картка на каня № 1073 Шаршнёва Л. Я., выд. Хаціміскім РВК, кв. 3780.

— Картка на каня № 8235 Іванова С. выд. Хацімскім РВК, кв. 3781.

— Картка на каня № 9594 і 9596 Гарлачова Г., выд. Хоцімскім РВК, кв. 3782.

— Дапрызыўная кніжка Лаўрына Ф. Ф., выд. Чэрвенскім РВК.

— Асабовая кніжка Ладуцка І. В., выд. Чэрвенскім РВК.

— Кніжка на кармленьне дзіцяці № 287 Гольштэйн Х. Ш.

— Картка на каня Наборскай Г. Д., выд. Хутарскім ВВК.

— Картка на каня Ганчарына М. П., выд. Чэрвенскім РВК.

— Сяброўскі білет № 22450 Курэйчыка Н. С., выд. саюзам працзямлес.

Менск, 1-я дзяржаўная друкарня.

Лінейная калібровачная мішэнь LRT-BE4-V2